

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ

ΝΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΑΚΡΥΓΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

ΦΩΤΕΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΔΑΓΛΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΑΤΡΑ 1998

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΔΑΓΟΓΗΣ 2684

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>1
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣΑ2
ΠΟΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΣΗ ΤΟΥ Ν.1262/823
ΠΟΙΟΣ ΝΟΜΟΣ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ4
ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ</u>	
ΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ6
ΤΙ ΔΕΝ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ8
ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ10
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΖΩΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ13
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ</u>	
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ23
- ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ25
ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ30
ΔΑΝΕΙΟ ΜΕΣΩ ΤΡΑΠΕΖΗΣ32
ΔΙΑΦΟΡΑ Ν.1262/82 ΜΕ Ν.1892/9033
ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ34
ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ37
ΑΠΟΚΛΗΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ38
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ</u>	
ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ49
ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ51
- ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ52
- ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ54
- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ57
- ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΜΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ63
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ66
ΑΥΞΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ70
- ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ73
- ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ78
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ81
- ΆΛΛΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΞΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ83
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΥΞΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ84
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ</u>	
ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ85
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ93
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ94
ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ95
ΚΙΝΗΤΡΑ ΞΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ96
ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΕ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ96

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάγκη για γρήγορη ανάπτυξη, με στόχο την Ευρώπη του 1992, οδήγησε την πολιτεία σε ψήφιση αναπτυξιακών νόμων, που σαν στόχο έχουν να υποκινήσουν τους πολίτες με την παροχή κινήτρων.

Σε αυτό το εγχειρίδιο σκοπός μας είναι να παρουσιάσουμε όσο καλύτερα μπορούμε τους δύο τελευταίους αναπτυξιακούς νόμους που ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Ελλήνων. Το Ν.1262/82 και το Ν.1892/90.

Παρουσιάζουμε τα κίνητρα των αναπτυξιακών νόμων με τη φορολογική και λογιστική τους αντιμετώπιση, καθώς και τα επιμέρους προβλήματα που δημιουργούνται, με κύριο στόχο την καλύτερη ερμηνεία τους.

Τέλος πρέπει να αναφέρουμε ότι περισσότερο θα ασχοληθούμε με το Ν.1892/90, ο οποίος ισχύει σήμερα.

Πριν όμως μπούμε στην ανάλυση των αναπτυξιακών νόμων ας κάνουμε μια ευχή. Να επιτευχθεί ο στόχος και τελικά η μικρή μας Ελλάδα να μπορέσει να συμμετάσχει σαν ισάξιο μέλος στην Ευρώπη του 2000. Και είμαστε σίγουροι ότι με λίγη προσπάθεια τόσο της πολιτείας όσο και του απλού πολίτη κάτι τέτοιο είναι εφικτό.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην πατρίδα μας έχει αρχίσει από πολύ παλιά μια προσπάθεια οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

Πολλοί πιστεύουν ότι ουσιαστικά η προσπάθεια άρχισε το 1982 με τον αναπτυξιακό νόμο Ν. 1262/82 και συνεχίζεται ως σήμερα Ν.1892/90

Με βάση τον νόμο Ν.1262/82 και τα κίνητρα τα οποία παρείχε δώθηκε το εύνασμα για την ταχύτερη και ευρύτερη κινητοποίηση του έμψυχου και άψυχου εθνικού δυναμισμού, για ένα ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης, για την ταχύτερη προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής αποκέντρωσης και για την ορθολογικότερη κατανομή των οικονομικών δραστηριοτήτων μέσα στον εθνικό χώρο. Ειδικότερα με τον Ν. 1262/82 επιδιώχθηκε η πληρέστερη κινητοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για την ενύσχιση του υπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού, η παραπέρα ανάπτυξη και διερεύνηση του με την δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων και τέλος η βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Οικονομίας.

Είναι σε τελική ανάλυση αυτονόητο ότι η πολιτεία ώθησε τον πολίτη να πρωταγωνιστίσει και να γίνει αυτός ο καθοριστικός παράγοντας των αναπτυξιακών του επιλογών συμμετέχοντας έτσι, ενεργά στις αναπτυξιακές διαδικασίες.

Όμως ο νομοθέτης δεν περιορίστηκε μόνο στην αύξηση των δεικτών της οικονομίας. Το ποιοτικό στοιχείο αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα στις επιλογές του. Οι οικονομικοί στόχοι συνδυάζονται, αλληλοεπηρεάζονται και βρίσκονται σε ίση θέση με κοινωνικούς και πολιτιστικούς στόχους. Πολλές διατάξεις του Ν. 1262/82 και αργότερα του Ν. 1892/90 έχουν αποκλειστικά κοινωνικό περιεχόμενο.

Δημιουργήθηκε έτσι η υπόδουμή, ώστε να καταφέρει η χώρα μας να ανταποκριθεί στην μεγάλη ιστορική αναγκαιότητα, για γρήγορη και στέρεη ανάπτυξη, η οποία δεν μπορεί παρά να είναι αποτέλεσμα μιας σύνθετης ολοκληρωμένης διαδικασίας, με περιεχόμενο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό.

ΠΟΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΣΗ ΤΟΥ Ν. 1262/82
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΟΚ

Αν μπορούσαμε να θυμηθούμε έστω και για λίγο την Ελλάδα της δεκαετίας του 70 τι θα παρατηρούσαμε; Θα βλέπαμε μια χώρα με πολίτες κουρασμένους από τις πολιτικές αναταραχές "ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ", πολίτες χωρίς ενεργό δράση στην παραγωγική διαδικασία, μια χώρα που δεν μπορούσε να κάνει ούτε ένα βήμα προόδου και τέλος ένα κράτος που το μάστιζαν χιλιάδες κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.

Ευρώπη 1992, ΕΟΚ, η Πρόκληση.

Η Ελλάδα μέσα από την συγκεκριμένη κοινωνική και οικονομική βάση πάνω στην οποία λειτούργησε τις περασμένες δεκαετίες και με παρόν και προοπτική την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, έπρεπε μέσα από τις πράξεις της πολιτείας να δημιουργήσει το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, μέσα από το οποίο θα δημιουργούσε την κατάλληλη υποδομή. Αυτές οι πράξεις θα έφερναν στη χώρα μας τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να αναπτυχθεί μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση το να συνυπάρξει επί ίσοις όροις. Το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο που άρχισε να δημιουργείται από την πολιτεία πήγαζε μέσα από την κατάρτηση και ψήφιση στις αρχές της δεκαετίας του 80 του αναπτυξιακού νόμου.

Ένα βήμα μπροστά. Μπορούσε όμως, αυτό το βήμα να στηριχθεί ή ήταν μετέωρο; Η χώρα μας κακά τα ψέματα δεν είχε την κατάλληλη υποδομή. Εδώ έρχεται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με τα δικά της αναπτυξιακά προγράμματα, τα Μ.Ο.Π (Μεσογειακά Ολοκληρωτικά Προγράμματα) που έδωσαν τη δυνατότητα δημιουργείας της κατάλληλης υποδομής, πανώ στην οποία θα μπορούσε να στηριχθεί η προσπάθεια ανάπτυξης.

ΠΟΙΟΣ ΝΟΜΟΣ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα στην χώρα μας ισχύει ο Ν. 1892/90 ο οποίος ψηφίστηκε το 1990 από τη Βουλή των Ελλήνων.

Όμως πρέπει να αναφερθούμε σε ένα πολύ σημαντικό στοιχείο. Μετά τις τρεις εκλογικές αναμετρίσεις (ΙΟΥΝΙΟΣ 89, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 89, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 90) όχι μόνο δεν καταργήθηκε ο Ν. 1262/82 αλλά συμπληρώθηκε και εφαρμόστηκε με επιμέλεια. Το σημαντικό είναι ότι η κυβέρνηση που ανήλθε μετά του Απρίλιο του 90 άνηκε και ανήκει σε αντίθετη πολιτική και φιλοσοφική παράταξη, με την κυβέρνηση που ψήφισε το 1982 το νόμο Ν. 1262/82.

Η αποδοχή αυτών των αναπτυξιακών νόμων από όλες τις παρατάξεις και τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου, δικαιώνουν απόλυτα τη σπουδαιότητά τους.

Ουσιαστικά λοιπόν από το 1982 έχει ανοίξει ο δρόμος, για την καθολική ανάπτυξη της χώρας μας. Ένας δρόμος που παραμένει ανοιχτός μέχρι και σήμερα και δίνει το εύνασμα στον 'Ελληνα πολίτη για πρόοδο, ώστε να φανεί ανταγωνιστικός, στην Ευρώπη του σήμερα και του αύριο.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

(ΔΕΚΑΕΤΙΑ 80-90)

Τον Ιούνιο του 1982, η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε το Ν. 1262/82 που αντικατέστησε τον Ν. 1116/81, θεσπίζοντας έτσι κίνητρα για την ενίσχυση της Οικονομικής και Περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας. Από το 1983 ως το 1990 (Ν. 1479/84, Ν. 1515/85, Ν. 1563/85 κ.α.) δέχτηκε πολλές τροποποιήσεις. Κύριος στόχος αυτών των τροποποιήσεων ήταν, να βελτιώσουν τα κίνητρα, να δώσουν μεγαλύτερη διαφάνεια και σαφήνεια και κατά κύριο λόγο να συμπεριλάβουν δραστηριότητες που δεν είχαν προβλεφθεί από τον αρχικό νόμο.

Στις 31/7/1990 ψηφίστηκε από την Βουλή των Ελλήνων ο Ν. 1892/90, που αντικατέστησε τον Ν. 1262/82 και ο οποίος ισχύει μέχρι σήμερα. Κύριος σκοπός αυτού, η ανάπτυξη και ο εκσυχονισμός της χώρας.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

1. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ

Όπως είπαμε και προηγουμένως η Ελλάδα στη δεκαετία του 70 μαστιζώταν από πολλά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Το όραμα της Ευρώπης του 92 οδήγησε την πολιτεία να φτιάξει ένα πρόγραμμα ανάπτυξης. Έτσι το πρώτο βήμα έγινε το 1982, όταν ψηφίστηκε ο Ν. 1262/82.

Ποιος όμως ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων; Γρήγορα και βιαστικά θα απαντούσαμε, ότι σκοπός των αναπτυξιακών νόμων είναι η ανάπτυξη και ο εκσυχρονισμός της χώρας με απότερο στόχο την αύξηση των δεικτών της οικονομίας. Αυτό όμως είναι ΛΑΘΟΣ.

2. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΟΣ

"Ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων είναι μονόπλευρος;" Στοιχείο για να απαντήσουμε σε αυτή την ερώτηση αποτελεί, ο ίδιος, ο τίτλος, του Ν. 1262/82:

"Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας".

Το συμπέρασμα που θα γάζουμε, είναι ότι σκοπός του νόμου είναι μεν η οικονομική ανάπτυξη, αλλά σε όλη την επικράτεια. Έτσι ο νομοθέτης, χωρίζοντας τη χώρα σε περιοχές και ζώνες ανάπτυξης, δίνει το εύνασμα ώστε να αρχίσει η αποκέντρωση, να αναπτυχθούν περιοχές όπως π.χ. ο νομός ΘΡΑΚΗΣ, δίνοντας έτσι το μήνυμα ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ Η ΑΘΗΝΑ, Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ή οποιαδήποτε μεγάλη πόλη. Σε τελική ανάλυση, δίνει τη δυνατότητα σε όλες τις περιοχές της χώρας, να αναπτυχθούν οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά. Από αυτό και μόνο το παράδειγμα μπορούμε να δώσουμε απάντηση στο αρχικό ερώτημα. Ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων είναι πολλαπλός. Βρίσκεται μέσα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο.

Αν μπορούσαμε να συνοψίσουμε στο που στοχεύουν οι αναπτυξιακοί νόμοι θα λέγαμε ότι:

- α) Στοχεύουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.
- β) Ενεργοποιούν τον πολίτη και τον κάνουν καθοριστικό παράγοντα των αναπτυξιακών του επιλογών.
- γ) Βάζουν τις βάσεις ώστε η αποκέντρωση να γίνει πραγματικότητα.
- δ) Τέλος επιδιώκουν στην Ευρώπη του 92 να παρουσιάσουν ένα κράτος δυνατό, ικανό και κοινωνικά δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Στο κεφάλαιο αυτό θα εξετάσουμε τα τρία πρώτα και βασικά άρθρα του ισχύοντος αναπτυξιακού νόμου:

- α) Τι θεωρείται παραγωγική επένδυση
- β) Ποιες επιχειρήσεις υπάγονται στον νόμο
- γ) Περιοχές και ζώνες ανάπτυξης

Α. ΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Παραγωγική επένδυση θεωρείται:

α) Η κατασκευή, η επέκταση και ο εκσυχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών εγκαταστάσεων, ξενοδοχείων, κτιρίων, καθώς και των βοηθητικών εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων που υπάγονται στους αναπτυξιακούς νόμους. Στη δαπάνη των κτιριακών εγκαταστάσεων περιλαμβάνεται και η δαπάνη των συνήθων ηλεκτολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, η αμοιβή των μηχανικών, η δαπάνη για την κατάρτηση της τεχνοοικονομικής μελέτης και δαπάνη έκδοσης της άδειας οικοδομών και λοιπών εργασιών.

β) Η αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που βρίσκονται μέσα σε ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ και ανήκουν κατά κυριότητα σε αυτές. Επίσης η αγορά μη χρησιμοποιούμενων, αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που η έναρξη κατασκευής τους έγινε πριν από τη δημοσίευση του Ν. 1892/90 και που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται για παραγωγικούς σκοπούς, τουλάχιστον για μια διετία πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις του ίδιου νόμου εφόσον οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις χρησιμοποιηθούν για την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων από την περιοχή Α στις περιοχές Β, Γ και Δ καθώς και στη Θράκη ή στις ειδικές ζώνες που προβλέπονται μέσα στις περιοχές Β, Γ, Δ και στη Θράκη.

γ) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού μηχανολογικού ή τεχνικού εξοπλισμού παραγγής. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, όπως συστημάτων πληροφορικής ή τηλεπληροφορικής. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται η αγορά του αναγκαίου για την επένδυση λογισμικού (SOFT WARE) και οι δαπάνες εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο

εγκατάστασης του όλου συστήματος.

δ) Οι δαπάνες για μελέτες και επενδύσεις που αποσκοπούν στην εισαγωγή, εφαρμογή και ανάπτυξη σύγχρονης τεχνολογίας, όπως πληροφορικής και τηλεπληροφορικής. Η δαπάνη εγκατάστασης πρότυπης δοκιμαστικής μονάδας. Οι δαπάνες επενδύσεων για εφαρμοσμένη έρευνα και η αγορά οργάνων ή εξοπλισμού εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής έρευνας.

Οι δαπάνες μελετών εργονομίας και προστασίας της φυσιολογικής και ψυχολογικής υγείας των εργαζομένων.

ε) Οι δαπάνες μετεγκατάστασης μεταποιητικών βιομηχανικών, βιοτεχνικών και χειρονακτικών επιχειρήσεων όλων των κλάδων, από μια περιοχή σε μια άλλη, λιγότερο αναπτυγμένη, ή και μέσα στην ίδια περιοχή αλλά σε βιομηχανική ή βιοτεχνική ζώνη. Στις δαπάνες μετεγκατάστασης περιλαμβάνονται και οι δαπάνες ανέγερσης των αναγκαίων κτιριακών εγκαταστάσεων στη νέα θέση.

στ) Η κατασκευή καινούργιων αποθηκευτικών χώρων, ψυκτικών χώρων, χώρων ξήρανσης και συντήρησης προϊόντων καθώς και η αγορά καινούργιων αυτοκινήτων-ψυγείων ή πλοίων-ψυγείων.

ζ) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών, εμπορευμάτων και μαζικής μεταφοράς εργατοτεχνιτών και υπαλληλικού ποσωπικού, καθώς και εξοπλισμού και εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

η) Η ανέγερση καινούργιων, εργατικών κατοικιών για τη στέγαση προσωπικού της επιχείρησης, βρεφονηπιακών σταθμών καθώς και κτιρίων ή εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού προοριζομένων να χρησιμοποιηθούν για την αναψυχή ή συνεστίαση εργατών και υπαλλήλων και εφόσον κατασκευάζονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

θ) Η ανέγερση, επέκταση και εκσυχρονισμός ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών και η αγορά εξοπλισμού τους. Οι δαπάνες για μόνιμες εγκαταστάσεις κατασκηνωτικών κέντρων (CAMPINGS) και εγκαταστάσεις χειμερινού τουρισμού, ως και την κατασκευή και εξοπλισμό διαμερισμάτων για τουριστική χρήση.

ι) Οι δαπάνες για την επισκευή, την αποκατάσταση και την μετατροπή διατηρητέων παραδοσιακών σπιτιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, ανεξάρτητα αν βρίσκονται εντός ή εκτός οικισμών που χαρακτηρίζονται παραδοσιακοί ή διατηρητέοι. Η ανακαίνιση ξενοδοχειακών μονάδων παραδοσιακού χαρακτήρα που κρίνονται διατηρητέες και του προστατεύονται από ειδικό νομικό καθεστώς όρων δόμησης. Οι δαπάνες ανακαίνισης διατηρητέων, παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων από μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα με σκοπό τη μετατροπή τους σε αναγκαίους γώνους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ια) Η αγορά υλικού για αναπαραγωγή των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων και του πολλαπλασιαστικού υλικού των γεωργικών, κτηνοτροφικών ή ιχθυο-καλλιεργητικών επιχειρήσεων.

ιβ) Οι δαπάνες επενδύσεων που αποσκοπούν στην κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό κεντρικών αγορών, σφαγείων και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ιγ) Η αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών περιοχών ή σε πολυόροφα βιοτεχνικά κέντρα, που κατασκεύασε ή κατασκευάζει η ΕΤΒΑ Α.Ε μόνη της ή σε συνεργασία με τον ΕΟΜΜΕΧ καθώς και σε πολυόροφα βιοτεχνικά κτίρια που η κατασκευή τους έγινε με δανειοδότηση της ΕΤΒΑ Α.Ε, ανεξάρτητα από το χρόνο κατασκευής και χρησιμοποίησής τους.

ιδ) Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων και η αγορά εξοπλισμού επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών στήριξης τουριστικών-ξενοδοχειακών μονάδων.

ιε) Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) σε θέσεις και με προδιαγραφές που θα εγκρίνονται κάθε φορά από τον ΕΟΤ το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και το Υπουργείο Ευποσικής Ναυτιλίας.

ιστ) Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων, μετά από σύμφωνη γνώμη του ΕΟΤ και με βάση τις προδιαγραφές που θα καθοριστούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Τουρισμού.

ιζ) Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός γηπέδων γκολφ και των απαραίτητων εγκαταστάσεών τους καθώς και η αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού τους μετά από σύμφωνη γνώμη του ΕΟΤ.

ΤΙ ΔΕΝ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Δεν θεωρείται παραγωγική επένδυση:

α) Η απόκτηση επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων, επίπλων και σκευών γραφείων, οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.

β) Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου του δεν ανήκει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης. Κατ' έξαίσεση θεωρούνται παραγωγικές ετενδύσεις:

·γ) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ινέκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, ενόσον έχει παραπομπής τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκος: .22

ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, τις ΒΙΠΕ ΣΤΒΑ συνπεριλαμβανουμένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης και από Οογανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. (β) η πραγματοποίηση επενδύσεων θερινοκηπίων, κατασκηνωτικών κέντρων και κέντρων χειμερινού τουρισμού καθώς και η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός γηπέδων γκολφ και των απαραίτητων εγκαταστάσεών τους, επί οικοπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί προς τούτο στον φορέα της επένδυσης, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών και (γ) η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών επί αιγιαλού.

(β) Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων καθώς και ξενοδοχειακών καταλυμάτων κάθε λειτουργικής μορφής κατώτερης της Γ' τάξης.

(γ) Ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακής μονάδας κάθε λειτουργικής μορφής προ της παρόδου 10ετίας από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ολοκλήρωση επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1892/90 ή του Ν. 1262/82 ή του Ν. 1116/81.

Β. ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

Υπάγονται στο Ν. 1892 οι ακόλουθες επιχειρήσεις:

α. Μεταποιητικές Βιομηχανικές, Βιοτεχνικές και χειρονακτικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων.

Περιλαμβάνονται στις παραπάνω επιχειρήσεις και οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις, παραδοσιακών οικοδομικών υλικών, όπως πέτοας, τοιχοποιίας, δαπέδων και στέγης, μαλτεζόπλακας, κεραμικών και τούβλων παραδοσιακών τύπων, διαφόρων κεραμικών δαπέδων και ειδικών κονιαμάτων. Επίσης βιοτεχνίες και εργαστήρια παραδοσιακών κατασκευών, όπως ξυλουργεία, επιπλοποιεία, σιδηρουργεία, μαρμαρογλυφεία και άλλα εργαστήρια κατεργασίας οικοδομικού μαρμάρου ή πέτρας. Εργαστήρια χειροτεχνίας, οικοτεχνίας, κεραμικής, κοσμηματοποιίας, υφαντικής, ταπητουργίας και γουνοποιίας.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μετά από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, καθορίζεται η ένταξη ή μη, στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου κατηγοριών επιχειρήσεων για τις οποίες υπάρχουν δυσκολίες κατάταξής τους από τις υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων, τις αρμόδιες γνωμοδοτικές επιτροπές ή τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρούεσσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ).

β. Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας, όπως θα καθοριστούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.

γ. Μεταλλευτικές και λατουμικές επιχειρήσεις.

δ. Κέντρα τεχνικής βοήθειας για τη βιομηχανία και βιοτεχνία που ιδρύονται από συνεταιρισμούς, επιμελητήρια, επαγγελματικές οδγανώσεις, τον ΕΟΜΜΕΧ, και το ΕΑΚΕΠΑ, σκοπός των οποίων είναι η παροχή τεχνικών συμβουλών και πληροφόρησης στους επενδυτές, σχετικά με την τεχνολογική κατάσταση του κλάδου, την οργάνωση της παραγωγής, τη διαχείρηση της επιχείρησης, τη σύνθεση του προσωπικού, τη μελέτη της αγοράς και του απαραίτητου μηχανολογικού εξοπλισμού.

ε. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αγροτικών, βιομηχανικών και αστικών απορριμάτων και αποβλήτων.

στ. Επιχειρήσεις χάροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών για επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας, συγκομιδής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων.

ζ. Επιχειρήσεις που παράγουν για δικό τους λογαριασμό ή για τρίτους ενέργεια σε μορφή αερίου, θερμού νερού, ατμού ή στερεά καύσιμα από βιομάζα.

η. Επιχειρήσεις που έχουν αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή υηχανισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας.

θ. Επιχειρήσεις τυποποίησης και συσκευασίας, συντήρησης, αποξήρανσης κατάξιψης ή αφυδάτωσης γεωργικών, κτηνοτροφικών και ιχθυηρών προϊόντων

ι. Επιχειρήσεις παραγωγής βιομάζας από ετήσια ή πολυετή φυτά που θα χρησιμοποιηθεί ως πρώτη ύλη για την παραγωγή ενέργειας.

ια. Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης, ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς ή διακίνησης υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιωτικές περιοχές, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές έχουν την έδρα τους σε νησούς που υπάγονται στις περιοχές Γ και Δ.

ιβ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ξενώνες καθώς και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στήριξης τουριστικών-ξενοδοχειακών μονάδων και ειδικότερα για τη δημιουργία μονάδων εκμετάλλευσης κεντρικών πλυντηρίων και παρασκευαστηρίων ετοίμων ή ημιετοίμων τροφίμων για τις ανάγκες των παραπάνω μονάδων.

ιγ. Κατασκηνωτικά κέντρα (CAMPINGS), που κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές και με την έγκριση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, μόνο για τις δαπάνες μονίμων εγκαταστάσεων τους και διαμόρφωσης του χώρου καθώς επίσης και διαμερίσματα για τουριστική χρήση.

ιδ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών και κέντρα χειμερινού τουρισμού.

ιε. Οικίες ή κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, διασκευαζόμενα σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή εργαστήρια παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων ή χειροτεχνημάτων, με την έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών ή του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος καθώς και του ΕΟΤ ή του ΕΟΜΜΕΧ.

ιστ. Επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Συνεταιρισμοί που πραγματοποιούν επενδύσεις για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων.

ιζ. Ιερές μονές και οοθόδοξες ακαδημίες για την ανέγερση, επέκταση

και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για την μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ιη. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ιθ. Εκδοτικές ή εκτυπωτικές επιχειρήσεις ημερήσιου τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης για το σύνολο των εκδόσεων τους, καθώς και επιχειρήσεις ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων.

κ. Επιχειρήσεις κατασκευής και εκμετάλλευσης σταθμών αυτοκινήτων για δημόσια χρήση, χωρητικότητας ογδόντα (80) τουλάχιστον θέσεων.

κα. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης λιμένων αναψυχής, συνεδριακών κέντρων και γηπέδων γκολφ.

κβ. Εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής και μεταλλευτικής έρευνας, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.

κγ. Επιχειρήσεις με αντικείμενο την παραγωγή ηλεκτρισμού από την εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας και ειδικότερα της ακολικής, ηλιακής, υδροηλεκτρικής, γεωθερμικής και βιομάζας.

κδ. Τεχνικές εταιρείες για τον εκσυγχρονισμό τους, την αντικατάσταση των υπανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους.

Οι διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων δεν εφαρμόζονται για επενδύσεις δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η εξαίρεση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρείες καθώς επίσης και εταιρείες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των συνεταιρισμών, εφόσον περιλαμβάνονται σε μία από τις κατηγορίες επενδύσεων που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Όσον αφορά την επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου εφαρμόζονται για τις υπαγόμενες στους νόμους επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

Επίσης οι διατάξεις των νόμων αυτών δεν έχουν εφαρμογή για επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινωνίας ή εταιρείας αστικού δικαίου ή κοινοπραξίας.

Γ. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΖΩΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η επικράτεια σίναι χωρισμένη σε περιόχες ανάπτυξης με κύριο στόχο την αποκέντωση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Δηλαδή ο νομοθέτης έχει σαν στόχο να υποκινήσει τους επενδυτές να πραγματοποιήσουν παραγωγικές επενδύσεις σε υπαπτυγμένες περιόχες της χώρας, ώστε να επιτευχθεί η περιφερειακή ανάπτυξη.

Πριν όμως τον διαχωρισμό της χώρας σε περιοχές, έχουμε το διαχωρισμό της χώρας ανάλογα το κλάδο :

- α) Παραγωγικές επενδύσεις ξενοδοχειακού κλάδου
- β) -// - -// - επιχειρήσεων πλην ξενοδοχειακών

Τέλος πρέπει να αναφέρουμε ότι με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ορίζονται εντός περιοχών ειδικές ζώνες, για τις οποίες δύναται δούμε παρακάτω ισχύουν ευνοϊκότερα κίνητρα.

Για επιχειρήσεις εκτός ξενοδοχειακών, η επικράτεια διαιρείται στις παρακάτω περιοχές:

ΠΕΡΙΟΧΗ Α

Ο νομός Αττικής (εκτός από τις επαρχίες Τροιζηνίας, Κυθήρων και Λαυρεωτικής), το τμήμα του νομού Κορινθίας που συνορεύει με το νομό Αττικής και μέχρι τον Ισθμό Κορίνθου, ο νομός Θεσσαλονίκης, εκτός από το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού και της επαρχίας Λαγκαδά.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β

Οι νομοί Βοιωτίας, Μαγνησίας, Λάρισας, Κορινθίας (εκτός από το τμήμα που συνορεύει με το νομό Αττικής και μέχρι τον Ισθμό Κορίνθου), Αχαΐας πλην της επαρχίας Καλαβρύτων, Ηρακλείου, η περιοχή της πόλης της Ρόδου που καθορίζεται από ακτίνα 15 χιλιομέτρων από το νομαρχιακό κατάστημα της πόλης, οι επαρχίες Λαυρεωτικής και Τροιζηνίας, το τμήμα του νομού Θεσσαλονίκης δυτικά του ποταμού Αξιού, η επαρχία Λαγκαδά και η πόλη της Χαλκίδας.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ

Οι νομοί Ημαθίας, Κοζάνης, Καβάλας, Φωκίδας, Τοικάλων, Καρδίτσας, Αιτωλοακαρνανίας, Εύβοιας (πλην της πόλης της Χαλκίδας), Άρτας, Πρέβεζας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Πέλλης, Χαλκιδικής, Κιλκίς Σερρών, Δράμας, Ηλείας, Χανίων, Κέρκυρας, Φθιώτιδας, Πιερίας, Αργολίδας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Λευκάδας, Κεφαλλονιάς, Ζακύνθου, Ευοιτανίας, Γρεβενών, Φλώρινας, Ρεθύμνου, Λασιθίου, Κυκλαδών και οι επαρχίες Κυθήρων και Καλαβρύτων. Επίσης τα τμήματα της Επικράτειας που δεν εμπίπτουν στις λοιπές περιοχές εκτός των ακοιτικών περιοχών των διαφό-

ρων νομών (πλην της υήσου Κέρκυρας) σε απόσταση 20 χιλιομέτρων υπό τα σύνορα καθώς και των δήμων και κοινοτήτων των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη των 20 χιλιομέτρων.

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ

Οι νομοί Λέσβου, Χίου, Σάμου, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Μεσσηνίας, Δωδεκανήσου πλην της περιοχής της πόλης Ρόδου που καθορίζεται υπό ακτίνα 15 χιλιομέτρων από το νομαρχιακό κατάστημα της πόλης, οι ακοτικές περιοχές των διαφόρων νομών (πλην της υήσου Κέρκυρας) σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, καθώς και οι Δήμοι ή οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη των 20 χιλιομέτρων

Για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, ξενώνες, ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, κατασκηνωτικά κέντρα και επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών και κέντρων χειμερινού τουρισμού, η Επικράτεια κατανέμεται στις ακόλουθες περιοχές:

ΠΕΡΙΟΧΗ Α

Ο νομός Αττικής (εκτός από την επαρχία Τροιζηνίας, τα νησιά Αίγινα, Σπέτσες, Ύδρα και την επαρχία Κυθήρων] και ο νομός Θεσσαλονίκης.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β

Τα νησιά Κέρκυρα (εκτός της περιοχής Λευκίμης από γεφύρι Μεσογύης μέχρι Κάβο, καθ'όλο το τμήμα του νησιού), Μύκονος, Σκιάθος, Αίγινα Σπέτσες, Ύδρα, η επαρχία Τροιζηνίας, οι επαρχίες Τεμένους και Πεδιάδας του νομού Ηρακλείου, η επαρχία Μιραμπέλλου του νομού Λασιθίου, η περιοχή της πόλης Ρόδου σε βάθος 10 χιλιόμετρα από το νομαρχιακό κατάστημα της πόλης και η πόλη Χαλκίδα του νομού Εύβοιας.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ

Οι νομοί Βοιωτίας, Ρεθύμνου, Λασιθίου, Αρτας, Τρικάλων, Κοζάνης, Ζακαρίας, Ηλείας, Λακωνίας, Πρέβεζας, Αιτωλοακαρνανίας, Μαγνησίας (πλην της υήσου Σκιάθου), Λάρισας, Φθιώτιδας, Φωκίδας, Εύβοιας (εκτός από την πόλη Χαλκίδα), Κορινθίας, Αργολίδας, Αχαΐας, Πιερίας, Χαλκιδίκης, Καβάλας, Αρκαδίας, Ευρυτανίας, Καρδίτσας και Γρεβενών, το υπόλοιπο του νομού Κέρκυρας, οι νομοί Λευκάδας, Κεφαλλονιάς, Ζακύνθου, οι Κυκλαδες (πλην Μυκόνου), το υπόλοιπο της Κρήτης και η επαρχία Ζυθήρων.

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ

Οι ακριτικοί νομοί Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Ζέλλας Κιλκίς, Σερρών, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου. Οι νομοί

Μεσσηνίας, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου (εκτός της πόλης Ρόδου σε βάθος 10 χιλιόμετρα από το νομαρχιακό κατάστημα της πόλης).

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΤΟΥ ΑΡΦΡΟΥ Ε.Ν. 1892.90

Ν. ΣΥΒΩΛΑΣ

Π. Διατάξεως Σημ. π.	Κ. Κατηγορίας Σημ. π.
Διατάξεις Κανονισμού για την απόσταση	Αρ. 377 π.
Καταρράκτης Κανονισμού που	Π.Α. 89-21384
Αναθεωρήθηκε	ΦΕΚ 191 Β 84
Διατάξεις Κανονισμού που	Κανονισμός Δ. Πληροφοριών
αναθεωρήθηκε	Αρ. Αποσ.
Από τη Δημοτική Αριτ.	Δ. 3557 Π.Α.
Αυτονομείας Ανταπο.	185-27 11 87
Πινακίδων Γραμμάτων	ΦΕΚ 73 Β 87
Καλλιτεχνικών Κατασκευών	
Κατατάξεων Κοινωνικής	
Μαρινάριου Μελισσονού	
Μήλου Παραδεισού	
Πλευρανίτης Στοντζίδην	

Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επιδρομή Λευκάδα (επει 200 μ. από τους αξόνες της Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης-Καδαβάς και από την επαρχιακή οδό Λευκάδα-Ρεντίνας)	Κανονισμός Γ. περιοχής
Κοινοτήτες: Βασιλοδίου, Γερακαρδούς, Λαργαδίτικων, Αρδαμερούς, Σαραγηνάς, Ζαργάλιωρούς, Άδαμ, Νιζούμδιου, Περιστερώνας, Καλαμιώτου, Απολλωνίας, Μελισσονήσου, Ν. Μάδητου, Περιστερών, Λειουαδίου, Πετροχερσαΐου Καρτερών, Λευκοχώρου, Νικοπόλεως, Βερτιλίου,	Αρ. Αποσ. Δ. 2879 Π.Α. 592 π. ΦΕΚ 287 Β 89

Ανδριάντας, Καλαβρίας, Σικελίας. Ελληνική Επαρχία της Αρμενίας. Ελληνική Επαρχία της Τουρκίας. Στρατιωτικός Λογοθέτης. Μεταρρυθμιστής, Αναπληρωτής προέδρου. Νομοσύστημα, Προστατεύομενη. Συριακού Επαρχίας της Αρμενίας. Ανιδιότητης, Μοδιάτης, Στρατιώτης. Βολανής, Εξιδικεύτης, Κορθετής, Αστροφού.	Κατάρτιο Γ' περιοχής μενού που προστέθησε την πατέρα του αριθμού 2775 περιοχής Επαρχίας N. 1222 82
---	--

Ν. ΑΙΓΑΙΚΗΣ

Επαρχία Τροιζηνίας, Δήμος Μεσανον, Δήμος Πόρον, Κοινοτήτες: Ανοι Φαναρρίου, Γειτατά, Δρυόπης, Καρατζά, Κουνουπίτσας, Κυργάνης Μεγαλοχορρίου, Μεθανον, Τακτικούπολεως, Τροιζήνος	Κατάρτιο Γ' περιοχής Λαζ Απόρη, Π.Α. 1183 87 ΦΕΚ 236 Β 87
---	--

Ν. ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Επαρχία Ειδωλονέας Κινητός Δ. περιοχής	Λαζ Απόρη, 5074 ΠΠΠΣδ 89 ΦΕΚ 350 Β 89
---	---

Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Κινητός Δ. περιοχής	Λαζ Απόρη Δ. οικ. 5 Π.Α. 12.90.88
---------------------	--------------------------------------

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΩΜΕΣ ΤΟΥ ΑΡΓΑ ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ

Ν. ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Κοινοτήτες:

Κονταρίνια, Τροπαιοί, Κίνητρα Δ' περιοχής
Λούτρι Ησαίας, Βαλτεσίνικο, Αρ. Απόφ.
Λαγκαδαί, Δημητσάνα, Στενίτσα,
Αλεινιστινά, Πιάνα, Ρέινο,
Χεύσοντιτις, Ισαρη, Ποταμιά,
Τουρκοκοκκινά, Καμάρα, Αγ.
Πέτρος, Καυτανίτσα, Κούσμας,
Πελέτα, Πηγάδι, Πουλήθρα,
Ποραματεντη, Πέρα Μελανά,
Αγ. Ανδρέας, Τιμένιο,
Εποδοπηγάδιο, Δολιανά, Καστορί,
Παραλιο "Αστρος", Τύρος,
Σαπουνακένια".

*παρόλο περισσότερων σημείων

Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κίνητρα Δ' περιοχής

Αρ. Απόφ.
5074/Π.Π.730/89
ΦΕΚ 359/B/89

Ν. ΦΩΚΙΔΟΣ

Κίνητρα Δ' περιοχής

Αρ. Απόφ.
Π.Α. 2119/87
ΦΕΚ 456/B/87

Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Επαρχίες Καλαματας
και Μεσσηνης

Ειδική Ζώνη
Δ' περιοχής
Αρ. απόφ.
Π.Α. 1388/87
ΦΕΚ 359/B/87

Ν. ΑΧΑΙΑΣ

Επίκεντρη Διοίκησης	Επίκεντρη Δ. περιοχής Δ. περιοχής Δ. περιοχής Δ. περιοχής
	Δ. περιοχής Δ. περιοχής Δ. περιοχής Δ. περιοχής

Ν. ΙΑΝΘΑΣ

Κίνητρο Δ. περιοχής	Εδίζη Ζένη Δ. περιοχής Δ. περιοχής ΦΕΚ 260 Β 89
---------------------	--

Ν. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Κινητόριο Δ.	Εδίζη Ζένη Δ. περιοχής Δ. περιοχής Δ. περιοχής ΦΕΚ 260 Β 89
--------------	---

ΝΗΣΟΙ

Αιαντάρι, Κορινθιακός, Στιγμούσα, Ηρακλεία, Δονούσα, Αναφή, Σίσινος, Ροκεμανδρός, Κίουνιος, Θηραϊδα,	Κίνητρο Δ. περιοχής Δ. περιοχής Δ. περιοχής ΦΕΚ 763 Β 87
Λερούς, Λειμνούς, Άγιο Στεφάνη,	Εδίζη Ζένη
Νίος, Σάνιος, Ισαρία, Οινούσσες,	Δ. περιοχής
Λέρος, Κάλυμνος, Νίσυρος,	
Τήρος, Σέινη, Χείλαι,	
Αστερούσσα, Λειτέρι,	
Αγραθούνια, Αρχαί, Ψέρνιας,	
Ψαρά, Φούρνοι, Καρπάθιος,	
Κέας, Σαμοθράκη,	
Θέρας	Κίνητρο Δ. περιοχής Δ. περιοχής ΦΕΚ 797 Β 89

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ανατολική Εγγύδη

Χαροκόπες, Μητροπόλιτος,	Χαροκόπες, Αγρινίου,
Ερμούπολη, Καλαμάτας,	Μεσορόπη, Μεσορόπης,
Μεσορόπη, Μεσορόπης,	Μεσορόπης, Καρπετάς,
φρουρά της Καλαμάτας,	Καρπετάς, φρουρά της,
Χαροκόπες, Καρπετάς,	Πεζονίας, Νεστορίου,
Ελασσόνας, Πάτρας	Μπένοβουτης, Καρπετάς,
Πάτρας	Καρπετάς, Αιαντερού,
Κοινωνίας Λευκάδας	Καρπετάς, Ραζενίτης,
Αυγούστης, Αργολίδης,	Αιαντερού, Νεστορίου,
Αργούσης, Βασιλίου,	Αιαντερού, Πορτοτούζ,
Βορειοχώρας, Δρεπανού,	Αγ. Γεωργίου,
Ελληνικού, Θεοφίλου,	
Κάθητη Κοινωνίας, Καρπετάς,	Καρπετάς, Αεροπορίου,
Κατερίνης,	Αεροπορίου, Καρπετάς,
Κομποτίνης, Αεροπορίου,	Αγίουντης, Αντιρρίου,
Μαργαρίτης, Μεσορόπης,	Κεδρού, Αεροπορίου,
Πετρούπολης, Πετρούπολης,	Ρευτίνας, Βενιζέλου,
Πετρούπολης, Στετανιδος,	Αγδανογερού, Αετούρ,
φοινικοτόπαι, Πορτης,	Πελοποννού,
Βιτσούνιας, Δραγούτηρας,	
Οξετής, Περκούρητος,	Μολόδης
Ανθοζεργού, Κοροπητής,	
Ελαμπονούσσης,	
Λιγυρδάνης,	

Κίνητρος Δ. πτυχούρης

Αρ. Αποτ. 5160390

ΦΕΚ 265 Β 901

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΒΑΣΗ ΤΟΥ Ν. 1892/90

ΓΕΝΙΚΑ

Η κάθε παραγωγική επένδυση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό, όπως θα διαπιστώσουμε παρακάτω, από το κόστος της επένδυσης και τις περιοχές και ζώνες ανάπτυξης. Βάση αυτών των στοιχείων, καθορίζονται τα ποσοστά και τα ποσά των στοιχείων που συγκροτούν την επένδυση. Τα στοιχεία αυτά, τα οποία θα αναπτύξουμε παρακάτω είναι τα εξής:

- α) Κρατική επιχορήγηση
- β) Ίδια συμμετοχή
- γ) Δάνειο μέσω τραπέζης

A. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ

1. ΠΑΡΟΧΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ-ΠΟΣΟΣΤΑ

Σε επιχειρήσεις που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις και υπάγονται στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου, παρέχεται επιχορήγηση που συνιστάται σε δωρεάν κεφαλαιακή ενίσχυση εκμέρους του Δημοσίου, υπό την προυπόθεση ότι δέν έχουν επιχορηγηθεί από άλλη πηγή για την ίδια επένδυση.

Η επιχορήγηση αυτή παρέχεται για παραγωγικές επενδύσεις ή για τμήμα του και φτάνει μέχρι το ύψος των 2,5 δις δρχ. Σε περίπτωση που η παραγωγική επένδυση υπερβαίνει το ύψος που ορίζεται, η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει το ελάχιστο ποσοστό ιδίας συμμετοχής στην συνολική παραγωγική επένδυση. Για τον προσδιορισμό του ορίου των 2,5 δις δρχ, υπολογίζονται όλες οι παραγωγικές επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία και υποβάλονται από τον ίδιο επενδυτή, για υπαγωγή τους στις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων, μέσα σε διάστημα πέντε ετών από την ολοκλήρωση της πρώτης επένδυσης, που έχει ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του αυτού νόμου. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να αναπροσαρμόζεται το όριο της επιχορήγησης.

Ο καθορισμός του ποσοστού επιχορήγησης για κάθε επένδυση μέσα στα πλαίσια των προβλεπόμενων ποσοστών κατά περιοχές γίνεται με βάση συνδιασμένα ιδιωτικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια. Τα ποσοστά έχουν διαμορφωθεί ως εξής:

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		
ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	
A	--	(1)	A	--
B	15%		B	10%
Γ	25%		Γ	15%
Δ	35%		Δ	25%
ΘΡΑΚΗ	45%	ΘΡΑΚΗ	35%	

(1) Επιχορηγήσεις στην περιοχή Α δίνονται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις επενδύσεων. Ακόμα τα ποσοστά των άλλων περιοχών μπορούν να αυξηθούν σε παρόμοιες περιπτώσεις επενδύσεων με την περιοχή Α. Τις ειδικές αυτές επενδύσεις εξετάζουμε στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο.

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ

Όπως είδαμε η επιχορήγηση επενδύσεων υπολογίζεται βάση την περιοχή ανάπτυξης στην οποία ανήκει η επιχείρηση.

Το ποσοστό όμως αυξάνεται σε πολλές περιπτώσεις. Αυτές οι περιπτώσεις ονομάζονται ειδικές επενδύσεις. Ο νομοθέτης μέσα από το πλαίσιο των ειδικών επενδύσεων θέλει να υποκινήσει τους επενδυτές να κάνουν επενδύσεις που θα μπορέσουν να καταπολεμήσουν τα κύρια προβλήματα που μαστίζουν την χώρα μας.

ΠΟΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Ποια είναι όμως αυτά τα προβλήματα που μαστίζουν την χώρα μας; Για τους περισσότερους το μεγαλύτερο πρόβλημα δχι μόνο στη χώρα αλλά παγκόσμια είναι το περιβαντολογικό. Ο συνοστισμός επιχειρήσεων, το νέφος της Αθήνας και των άλλων μεγαλουπόλεων, τα λύματα στις ακτές του Πειραιά, της Λάτρας, της Πρέβεζας κ.α. αποτελούν το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας. Τι και αν είσαι ανεπτυγμένη χώρα αφού οι κάτοικοι σου αργοπεθαίνουν;

Ο νομοθέτης δίνει το εύνασμα μέσα από τις ειδικές επενδύσεις ώστε να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα. Δίνει επιχορήγηση για την περιοχή Α 40%, αυξάνει το ποσοστό στις Β και Γ σε 40% και στις Δ και Θράκη 45% και 55% αντίστοιχα για επενδύσεις που θα μειώνουν την ρύπανση. Έτσι το κράτος προσπαθεί να περιορίσει την ρύπανση του εδάφους, της ατμόσφαιρας κ.α. στοχεύοντας έτσι να κάνει πιο ανθρώπινη τη ζωή των κατοίκων του.

Πολύ μεγάλο πρόβλημα για την χώρα μας είναι και η έλλειψη πηγών ενέργειας. Σαν παράδειγμα θα φέρναμε την περιοχή της Έδεσσας που προμηθεύεται ηλεκτρικό ρεύμα από την γειτονική μας Βουλγαρία. Γι' αυτό και το κράτος δίνει κίνητρα ώστε οι επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν επενδύσεις που σαν στόχο θα έχουν την εξόπλιση ενέργειας. Έτσι αν η επιχείρηση αξιοποιεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή με βάση την παραγωγική επένδυση μειώνει κατά 10% την καταλισκόμενη ενέργεια τότε το ποσοστό της επιχορήγησης διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Α	40%
Β	40%
Γ	40%
Δ	45%
ΘΡΑΚΗ	55%

Τα ίδια ποσοστά ισχύουν και για ίδρυση ή επέκταση εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλευτικής έρευνας.

Τέλος το κράτος θέλοντας να ακολουθήσει τα τεχνολογικά βήματα της Ευρώπης υποκινεί τους επενδυτές να κάνουν επενδύσεις που σαν στόχο θα έχουν να παράγουν αγαθά και να παρέχουν υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας. Σε αυτή την περίπτωση η επένδυση επιχορηγήται βάση των πιο πάνω ποσοστών.

Όπως είχαμε αναφέρει ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων δεν είναι μόνο οικονομικός. Αυτό φαίνεται μέσα από τις ειδικές επενδύσεις. Μέσα από τις ειδικές επενδύσεις ο νομοθέτης προσπαθεί να πετύχει την αποκέντρωση. Έτσι σε περίπτωση μετεγκατάστασης μιας επιχείρησης από την περιοχή Α στη Β το ποσοστό της επιχορήγησης αυξάνεται κατά 10% και κατά 15% για μετεγκατάσταση από την Α στις υπόλοιπες περιοχές, κ.α.

Βάση λοιπών αυτών των κινήτρων μπορούμε να πούμε ότι ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων βρίσκεται μέσα σε ένα ευρύτερο οικονομικό-κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο. Πολλά ειδικότερα προβλήματα κοινωνικού χαρακτήρα αντιμετωπίζονται μέσα από τις ειδικές επενδύσεις. Είναι τελικά εμφανής η σπουδαιότητα των ειδικών επενδύσεων. Μέσα από αυτές λύνονται και θα λύνονται μέλλοντικά πολλά προβλήματα που μαστίζουν την χώρα μας.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ)

Παρέχεται επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης στις περιοχές Β και Γ και 45 και 55 ποσοστιαίων μονάδων στην περιοχή Δ και στη Θράκη αντίστοιχα για τις πιο κάτω επενδύσεις:

α) Προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης ύδατος.

(β) Ενεργειακού χαρακτήρα που αφορούν:

- αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορρίματα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας.
- εξοικονόμηση ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό για τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και απ' αυτήν προκύπτει

μείωση του λάχιστον 10% της καταλισκόμενης ενέργειας. Για τις επενδύσεις της περίπτωσης αυτής λαμβάνεται υπόψη ο περιορισμός της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

γ) Ίδρυσης ή επέκτασης εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής έρευνας.

δ) Επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

ε) Για επενδύσεις Ειδικών Ίδρυμάτων και Εργαστηρίων Ταχύρρυθμης Αναπροσαρμογής για την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και για επενδύσεις επιχειρήσεων των οποίων η πλειοψηφία των συμφερόντων ανήκει σε άτομα με ειδικές ανάγκες ή αυτών που απασχολούν κατά πλειονότητα άτομα αυτής της κατηγορίας.

στ) Εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής και μεταλλευτικής έρευνας, επιχειρήσεων ανάπτυξης τεχνολογιών και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.

Επενδύσεις όπως:

α) Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργεις) σύγχρονης τεχνολογίας.

β) Επιχειρήσεις αξιοποίησης αγροτικών, βιομηχανικών και αστικών απορριμάτων και αποβλήτων.

γ) Επιχειρήσεις αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών για επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας, συγκομιδής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων και

δ) Οικίες ή κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, διασκευαζόμενα σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή εργαστήρια παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων ή χειροτεχνημάτων. Σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Δ εκτός αν πραγματοποιούνται στη Θράκη οπότε ισχύει το καθεστώς της περιοχής αυτής. Επενδύσεις μεταλλευτικών και λατομικών επιχειρήσεων, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, υπάγονται στους όρους της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Γ, εκτός από αυτές που βρίσκονται στην περιοχή Δ καθώς και την Θράκη, για τις οποίες ισχύει το καθεστώς τους.

Στις επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται από την περιοχή Α στις περιοχές Β, Γ και Δ καθώς και στη Θράκη ή στις ειδικές ζώνες που

προβλέπονται μέσα στις περιοχές Β, Γ, Δ και στη Θράκη, παρέχεται ποσοστό επιχορήγησης ίσο με το ποσοστό επιχορήγησης των περιοχών αυτών αυξανόμενο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες για την περιοχή Β και κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες για τις λοιπές περιοχές και τη Θράκη. Οι παραπάνω ενισχύσεις παρέχονται επίσης για τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και την επέκταση της μονάδας μέχρι ποσοστού 30% της δυναμικότητάς της, με την μετεγκατάσταση. Στις επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται από την περιοχή Α στη ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ του νομού Θεσσαλονίκης παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής Β δηλ. 15%. Στις επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται από τις περιοχές Β, Γ και Δ στις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ της ίδιας ή ευνοϊκότερης από άποψη κινήτρων περιοχής, παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης που ισχύει για τη ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ στην οποία μετεγκαθίστανται.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας 'Ερευνας και Τεχνολογίας είναι δυνατόν να καθορίζονται κλάδοι του μεταποιητικού τομέα υψηλής προτεραιότητας. Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στους κλάδους αυτούς στις περιοχές Β, Γ, Δ και στη Θράκη παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση πέντε (5) ποσοστιαίων μονάδων.

Εκδοτικές ή εκτυπωτικές επιχειρήσεις ημερήσιου τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης καθώς και επιχειρήσεις ημερισίων επαρχιακών εφημερίδων, που πραγματοποιούν επενδύσεις στις περιοχές Α και Β υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Γ.

Στις επενδύσεις των επιχειρήσεων κατασκευής και εκμετάλλευσης σταθμών αυτοκινήτων για δημόσια χρήση, χωροτικότητας ογδόντα (80) τουλάχιστον θέσεων, ανεξάρτητα από την περιοχή που πραγματοποιούνται, παρέχεται μόνο επιχορήγηση που ανέρχεται στο ποσό των 300.000 δρχ. για κάθε νόμιμη θέση στάθμευσης.

Στις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης λιμένων αναψυχής, συνεδριακών κέντρων και γηπέδων γκόλφ και στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις όπως, κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμό λιμένων σκαφών, αναψυχής (μαρίνες), συνεδριακών κέντρων καθώς επίσης και κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμό γηπέδων γκόλφ και των απαραίτητων εγκαταστάσεων τους καθώς και αγορά του αναγκαίου, εξοπλισμού τους, σε οποιαδήποτε περιοχή πλην της Α, παρέχεται επιχορήγηση 25 ποσοστιαίων μονάδων. Το ίδιο ποσοστό επιχορήγησης παρέχεται και για τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών και τα κέντρα χειμερι-

νού τουρισμού που πραγματοποιούν επενδύσεις σε οποιαδήποτε περιοχή πλην της Α. Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τις παραπάνω επενδύσεις στη Θράκη, ποσοστό επιχορήγησης 35%. Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν στις περιοχές Β και Γ επενδύσεις: 1) 'Ιδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων ΑΑ και Α τάξης και 2) 'Ιδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων που εξυπηρετούν θεραπευτικό ή αθλητικό ή χειμερινό τουρισμό, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου της περιοχής Δ (δηλ. 25%). Στις ίδιες αυτές επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην περιοχή Δ παρέχονται 5 επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες.

Σε περίπτωση πραγματοποίησης επένδυσης από Ανώνυμη Εταιρεία ή Ε.Π.Ε που προκύπτει από συγχώνευση επιχειρήσεων που λειτουργούσαν στο αντικείμενό τους τουλάχιστον επί 5ετία, διέθεταν τὸν ελάχιστο απαιτούμενο παραγωγικό εξοπλισμό και δεν ανήκαν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, παρέχονται πέντε (5) επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες επιχορήγησης. Αυτό έχει εφαρμογή μόνο για μεταποιητικές Βιομηχανικές, Βιοτεχνικές και χειροτεχνικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων καθώς και για γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργεις) σύγχρονης τεχνολογίας.

B. ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η επιχορήγηση η οποία παρέχεται για παραγωγικές επενδύσεις ή για τυήμα τους, όπως έχουμε αναφερθεί φτάνει μέχρι το ύψος των 2,5 δις δρχ.

Υπάρχουν περιπτώσεις που η παραγωγική επένδυση υπερβαίνει το δριό αυτό. Εδώ η οικονομική μονάδα υποχρεούται να έχει ένα ελάχιστο ποσοστό ιδίας συμμετοχής στις επιχορηγούμενες επενδύσεις. Το ποσοστό αυτό συμμετοχής διαμορφώνεται ανάλογα με την περιοχή στην οποία ανήκει η οικονομική μονάδα.

Βάση του Ν. 1892/90 έχουμε:

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΣΟΣΤΟ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

A	--	(1)
B	40%	
Γ	35%	
Δ	25%	
ΘΡΑΚΗ	15%	

(1) ΠΕΡΙΟΧΗ Α: Μόνο σε περίπτωση που η επένδυση χαρακτηρίζεται παραγωγική επένδυση.

Σε περίπτωση που μια επιχείρηση, βάση των ειδικών επενδύσεων ενώ ανήκει σε μια συγκεκριμένη περιοχή αλλά επιχορηγήται με το μεγαλύτερο κατά κανόνα ποσοστό μιας άλλης περιοχής τότε και η ίδια συμμετοχή προσαρμόζεται ανάλογα.

Π.χ. Μια επιχείρηση ανήκει στην περιοχή Γ και επιχορηγήται με ποσοστό 35% (ποσοστό περιοχής Δ) τότε η ίδια συμμετοχή προσαρμόζεται και αυτό στην περιοχή Δ. Δηλαδή η ίδια συμμετοχή στην περίπτωση αυτή δεν είναι 35% αλλά 25%.

Τα ποσοστά ίδιας συμμετοχής μειώνονται κατά 5% σε περίπτωση που η επένδυση γίνεται για ειδικά ιδρύματα με στόχο την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες ή για να καλύπτουν συμφέροντα αυτής της κατηγορίας. Στο σημείο αυτό αρχίζουμε και διακρίνουμε ότι ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων δεν είναι μόνο οικονομικός αλλά βρίσκεται μέσα σ'ένα ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο νομοθέτης δίνοντας ένα οικονομικό κίνητρο προσπαθεί να πετύχει ένα κοινωνικό στόχο.

Το ποσό της ιδίας συμμετοχής μπορούμε να το βρούμε σε πολλές

μορφές ανάλογα με τη μορφή της οικονομικής μονάδας και από το αν αυτή η οικονομική μονάδα είναι νεοιδρυόμενη ή υφισταμένη. Στις ατομικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επένδυση μέχρι 60 εκατομμύρια δραχμές, το ποσό της ίδιας συμμετοχής αποτελεί γι' αυτήν ίδιο κεφάλαιο. Για μεγαλύτερη επένδυση πρέπει να αλλάξει τη νομική μορφή. Όσον αφορά τους συνεταιρισμούς ως ίδια συμμετοχή νοήται:

- α) ΝΕΟΙΔΡΥΟΜΕΝΟΙ: Το καταβεβλημένο κεφάλαιο τους.
- β) ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥΣ: 1) Το ποσό αύξησης του συνεταιριστικού τους κεφαλαίου
2) Σχηματισμός ειδικού αποθεματικού
3) Χρησιμοποίηση αποθεματικών εκτός του τακτικού

Στις λοιπές επιχειρήσεις ως ίδια συμμετοχή νοήται:

- α) ΝΕΟΙΔΡΥΟΜΕΝΕΣ: Το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους
- β) ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ: 1) Τα ποσά αύξησης του εταιρικού τους κεφαλαίου
2) Τα φορολογηθέντα αποθεματικά εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση δεκαετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

-32-

Ι. ΔΑΝΕΙΟ ΜΕΣΩ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Αφού έχει υπολογιστεί το ποσό της δύιας συμμετοχής και η κρατική ετικοοήγηση, το υπόλοιπο του μένει, η επιχείρηση μπορεί να το ζει σε μοσφή δανειακού κεφαλαίου. Οι τράπεζες, οι κρατικές κυρίως, τασέχουν δάνεια υακοοπρόθεσμα ώστε να βοηθήσουν την οικονομική ζωνάδα να αποπειράτωσει την παραγωγική επένδυση. Τα δάνεια αυτά είναι συνήθως τοκοχρεωλυτικά (Πίνακας Ι). Οι λογαριασμοί που παρακολουθούνται είναι και οι τόκοι τους είναι οι εξής:

45.10 ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΔΡΧ.

16.18 ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΑΞΙΑΣ 10.000.000 ΔΡΧ.

ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΤΟΚΟΧΡΕΟΥΣΙΟ	ΤΟΚΟΣ στήλη 4 = 11.25%	ΧΡΕΟΥΣΙΟ στήλη: 4-2	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΕΞΟΦΑΝΤΟ στήλη 4-3
1	1.629.328	1.125.000	504.328	10.000.000
2	1.629.328	1.068.263	561.065	9.495.671
3	1.629.328	1.005.144	624.184	8.934.806
4	1.629.328	934.924	694.404	8.310.422
5	1.629.328	856.805	772.523	7.616.017
6	1.629.328	769.896	859.432	6.843.494
7	1.629.328	673.212	956.116	5.984.062
8	1.629.328	565.850	1.063.678	5.027.945
9	1.629.328	445.987	1.183.341	3.964.266
10	1.629.328	312.863	1.316.465	2.780.925
11	1.629.328	164.868	1.464.480	1.464.460
				Ø

Δ. ΔΙΑΦΟΡΑ 1262/82 ΜΕ 1892/90

Ως προς τον υπολογισμό της κρατικής επιχορήγησης υπάρχει μια σημαντική διαφορά μεταξύ του Ν. 1262/82 και του Ν. 1892/90. Για να κατανοήσουμε καλύτερα αυτή τη διαφορά, παρουσιάζουμε το ακόλουθο παράδειγμα:

Α. Ε πραγματοποιεί στην περιοχή Β παραγωγική επένδυση αξίας 50.000.000 δρχ. Τα στοιχεία του συνολικού κόστους επένδυσης είναι τα εξής: α) Οικόπεδο αξίας 2.000.000 δρχ. β) Κτίρια αξίας 33.000.000 δρχ. γ) Μηχανήματα αξίας 10.000.000 δρχ. Η ίδια συμμετοχή καλύπτεται με το οικόπεδο, μετρητά 9.000.000 δρχ. και αποθεματικό 9.000.000 δρχ. Βάση των παραπάνω έχουμε:

	<u>N.1262/82</u>	<u>N.1892/90</u>
A. Ίδια συμμετοχή 50.000.000χ40%	20.000.000	20.000.000
1. Οικόπεδο 2.000.000		
2. Αποθεματικό 9.000.000		
3. Μετρητά <u>9.000.000</u>		
B. Δάνειο μέσω τραπέζης		
N.1262/82=50.000.000-(7.200.000+20.000.000)	22.800.000	
N.1892/90=50.000.000-(7.500.000+20.000.000)		22.500.000
C. Κρατική επιχορήγηση		
N.1262/82=(50.000.000-Αξία Οικοπέδου)χ15%= =(50.000.000-2.000.000)χ15%=48.000.000χ15% <u>7.200.000</u>		
N.1892/90=50.000.000χ15% <u>7.500.000</u>		
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	<u>50.000.000</u>	<u>50.000.000</u>

Όπως διαπιστώνουμε από το παράδειγμα βάση του Ν.1262/82 ο υπολογισμός της κρατικής επιχορήγησης, γίνεται αφού αφαιρέσουμε την αξία του οικοπέδου, κάτι που δεν ισχύει στον Ν.1892/90.

Ε. ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου στην επένδυση γίνεται αφού προηγουμένως, με βάση την έκθεση των οργάνων ελέγχου, έχει αποδειγμένα καταβληθεί και δαπανηθεί για την πραγματοποίηση της επένδυσης η ελάχιστη κατά περιοχή ιδία συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας Τράπεζας. Στην περίπτωση που για την πραγματοποίηση της επένδυσης δεν έχει χρησιμοποιηθεί δανεισμός, η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού θα έχει καταβληθεί και δαπανηθεί στα επενδυτικά έργα η ελάχιστη κατά περιοχή ιδία συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% του υπλοίπου, πέραν της υποχρεωτικής ιδίας συμμετοχής, ποσού.

Η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σε δόσεις που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ιδίας συμμετοχής και του δανείου, της τελευταίας δόσης καταβαλλομένης μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης. Η διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών για την επένδυση ορίζεται στην εγκριτική πράξη. Είναι δυνατή η καταβολή κάθε μιας από τις δόσεις της επιχορήγησης, εκτός από την πρώτη και την τελευταία δόση, εφόσον προσκομίζεται στην Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων ή στην αριόδια Περιφερειακή Υπηρεσία, εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης τράπεζας.

ΒΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ:

Αν έχουμε μια παραγωγική επένδυση στην περιοχή Β αξίας 20.000.000 ποσο ίδιας συμμετοχής $20.000.000 \times 40\% = 8.000.000$ δρχ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ $20.000.000 \times 15\% = 3.000.000$ δρχ.

ΔΑΝΕΙΟ $9.000.000$ δρχ.

Η εκταμίευση της επιχορήγησης θα αρχίσει όταν:

α) ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙ ΤΟ 50% ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	$8.000.000 \times 50\% = 4.000.000$
β) ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙ ΤΟ 25% ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ	$9.000.000 \times 25\% = 2.250.000$

	ΣΥΝΟΛΟ
	6.250.000

ΣΤ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Τα γεγονότα και οι ποάξεις, που γίνονται τόσο κατά την παροχή της επιχορήγησης, όσο και κατά τη διάρκεια ζωής του παγίου που επιχορηγείται παρακολουθούνται από την επιχείρηση με λογιστικές εγγραφές.

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 41.10 "ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ"

- Ο λογαριασμός πιστώνεται, με τις χορηγούμενες επιχορηγήσεις για την χρηματοδότηση παγίων, με χρέωση οικείου λογαριασμού του ευεργητικού (ταμειακός ή λογαριασμός τρίτων).

Π.χ. Γίνεται από Α.Ε την 1/4/91 επένδυση για αγορά μηχανήματος αξίας 10.000.000 δρχ. Η Α.Ε ανήκει στην περιοχή Γ.

Η κρατική επιχορήγηση συνεπώς είναι $10.000.000 \times 25\% = 2.500.000$

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

12.00	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	10.000.000
12.00.00	<u>ΜΗΧΑΝΗΜΑ Α Ν.1892/90</u>	
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	10.000.000
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
ΑΓΟΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ ΤΙΜ. Ν..		
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	2.500.000
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
41.10	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	2.500.000
41.10.00	<u>ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ Ν.1892/90</u>	
ΠΑΡΟΧΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ		

- Στο τέλος κάθε χρήσης και όσο διαρκούν οι αποσβέσεις, ο 41.10 μεταφέρεται στον 81.01.05 "ΑΝΑΛΟΓΟΥΣΣΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ", με ποσό ίσο με τις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις παγίων στοιχείων των λογαριασμών 66 και 85, που αναλογούν, στην αξία των παγίων στοιχείων που χρηματοδοτήθηκαν από τις πιο πάνω επιχορηγήσεις.

Βάση του προηγούμενου παραδείγματος στις 31/12/91 η Α.Ε υπολογίζει τις αποσβέσεις για το μηχάνημα Α.

Ετήσια απόσβεση μηχανήματος Α= $10.000.000 \times 20\% \times 9/12 = 1.500.000$

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

41.10	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	1.500.000
41.10.00	<u>ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ N.1892/90</u>	
81.01	ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑ- ΝΑ ΕΣΟΔΑ	1.500.000
81.01.05	<u>ΑΝΑΛ/ΣΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ</u> <u>ΕΠ/ΣΕΙΣ ΠΑΓ. ΕΠ/ΣΕΩΝ</u>	
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓ/ΜΩΝ ΒΑΣΗ N.1892/90		

- Σε περίπτωση καταστροφής ή αχρηστεύσεως ή τέλος εκποιήσης, του παγίου που χρηματοδοτήθηκε από κρατική επιχορήγηση, γίνεται η ακόλουθη πράξη. Μεταφέρεται ο 41.10 με το ολικό του ποσό στην πίστωση του οικείου λογαριασμού του παγίου.

Έστω, μετά από ένα διάστημα έχουμε την καταστροφή του μηχανήματος Α και ο 41.10 έχει υπόλοιπο 100.000. Η λογιστική εγγραφή είναι η ακόλουθη:

41.10	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	100.000
41.10.00	<u>ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ N.1892/90</u>	
12.00	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	100.000
12.00.00	<u>ΜΗΧΑΝΗΜΑ Α N.1892/90</u>	
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ		

-Τέλος πρέπει να αναφέρουμε, ότι οι επιχορηγήσεις μπορεί να χαρακτηριστούν ως αφορολόγητα αποθεματικά N. 1892/90. Σ' αυτή την περίπτωση παρακολουθούνται στο λογαριασμό 41.08 και κανένα ποσό δεν μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.01.05 .

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

38.00	ΤΑΜΕΙΟ	XXX.XXX
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
41.08	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑ- ΤΙΚΑ ΕΙΔ. ΔΙΑΤ. ΝΟΜ.	XXX.XXX
41.08.00	<u>ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑ- ΤΙΚΟ N.1892/90</u>	
ΠΑΡΟΧΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ		

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Όσον αφορά την πραγματοποίηση της επένδυσης σε καινούργια μηχανήματα που αγοράζονται, είτε για αντικατάσταση παλαιών μηχανημάτων είτε για την ίδρυση νέων ή επέκταση επιχειρήσεων που λειτουργούν, απαιτείται όπως αποδεικνύεται η αγορά του με καινούργιες αυτών, με τα πιο κάτω στοιχεία:

α) Με αντίγραφο του σχετικού τιμολογίου αγοράς τους, προκειμένου για αγορά που έγινε στο εσωτερικό ή επικυρωμένο αντίγραφο του τιμολογίου αγοράς τους, μαζί με βεβαίωση της Τράπεζας της Ελλάδος ή της εξουσιοδοτημένης Εμπορικής Τράπεζας για το ποσό του συναλλάγματος που χορηγήθηκε για την εισαγωγή των μηχανημάτων από το εξωτερικό.

β) Με βεβαίωση του ημεδαπού ή αλλοδαπού οίκου που προμήθευσε τα μηχανήματα, από την οποία να προκύπτει ότι αυτά ήταν καινούργια κατά το χρόνο της αγοράς τους. Τα πιο πάνω απαιτούνται και προκειμένου για επενδύσεις σε λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και λοιπών συστημάτων μηχανογράφησης.

γ) Με τη σχετική άδεια σκοπιμότητας και λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Για τα κάθε είδους κτίσματα που ανεγείρονται από τις επιχειρήσεις απαιτείται για την αναγνώριση της δαπάνης ανέγερσής τους, αντίγραφο της οικείας οικοδομικής άδειας, το οποίο να έχει επικυρωθεί νόμιμα, καθώς και βεβαίωση του αρμόδιου πολεοδομικού γραφείου, από την οποία να προκύπτει ότι ολοκληρώθηκε το έργο για το οποίο είχε εκδοθεί η άδεια, καθώς και ο χρόνος ολοκλήρωσής τους. Στην περίπτωση αυτή ως αξία παραγωγικής επένδυσης που θα εκπεσθεί από τα κέρδη της επιχείρησης, θα λαμβάνεται η συνολική δαπάνη ανέγερσης των κτισμάτων, όπως αυτή ευφανίζεται στα τηρούμενα από την επιχείρηση βιβλία και στοιχεία.

Προκειμένου για τα βιομηχανοστάσια, και συναφείς κτιριακές και βοηθητικές εγκαταστάσεις που αγοράζονται από την επιχείρηση είτε αυτά είναι αποπερατωμένα είτε ημητελή, απαιτείται αντίγραφο συμβολαίου αγοράς και ο χρόνος έναρξης κατασκευής αυτών.

Για τα λοιπά πάγια περουσιακά στοιχεία απαιτείται για την αναγνώριση της δαπάνης αγοράς, να αποδεικνύεται η αγορά και το καινούργιες αυτών με τα αναφερόμενα στις παραπάνω περιπτώσεις α και β δικαιολογητικά.

Τέλος για κάθε άλλη δαπάνη που αποτελεί παραγωγική επένδυση για τις επιχειρήσεις που υπάγονται στον εκάστοτε ισχύον αναπτυξιακό νόμο, ως αποδεικτικά στοιχεία θα λαμβάνονται τα στοιχεία που προβλέπονται από τον Κ.Φ.Σ.

Ανάκλυση υπαγωγής μερικής ή ολικής επιστροφής επιχορήγησης και επιδότησης και επιδότηση των επενδύσεων του Ν.1262/82 ή του Ν.1892/90

Οι αρμόδιες υπηρεσίες που προβαίνουν στην υπογραφή ανάκλησης, της απόφασης μιας επένδυσης στις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων είναι οι εξής: α(οι περιφερειακές γυνωμοδοτικές επιτροπές β) τις γυνωμοδοτικές επιτροπές του ΕΟΜΜΕΧ και της ΑΤΕ, γ) γενικοί γραμματείς των περιφερειών δ) στον διοικητή της αγροτικής τράπεζας ε) ο πρόεδρος του ΕΟΜΜΕΧ, στ) ο νομάρχης Δωδεκανήσου και ο νομάρχης Καβάλας.

Η εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία προβαίνει στην ανάκληση της απόφασης υπαγωγής μίας επένδυσης στις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων στις εξής δύο περιπτώσεις:

A) Όταν μετά την πραγματοποίηση ελέγχου μιας επένδυσης από το Αρμόδιο Όργανο διαπιστώθει ότι δεν έχουν τηρηθεί οι όροι της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του Ν.1262/82 ή του Ν.1892/90.

B) Όταν ο ίδιος ο επενδυτής με αίτησή του ζητήσει την ανάκληση της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης του στις διατάξεις του Ν.1262/82 ή του Ν.1892/90, αιτιολογώντας το αίτημά του (συνήθως πρόκειται για τις περιπτώσεις που ο επενδυτής διαφοροποιεί το αρχικό του αίτημα, στο πλαίσιο νέας αίτησης επένδυσης ή να υπαχθεί στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων).

A. Για την πρώτη περίπτωση ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α) Μετά τη διαπίστωση από το Όργανο Ελέγχου της παράβασης όρων της απόφασης, αυτός ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία η οποία υπηρεσία ενημερώνει τον επενδυτή σχετικά με τις διαπιστώσεισες από το Αρμόδιο Όργανο Ελέγχου παραβάσεις.

β) Το παραπάνω έγγραφο πρέπει να επιδοτηθεί στον επενδυτή με δικαστικό επιμελητή ο οποίος στη συνέχεια θα στείλει στην αρμόδια υπηρεσία την έκθεση της επιδότησης αυτού.

(ακολουθεί σχετικό σχέδιο του εγγράφου 1).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Λοιθμ. Πρωτ:

ΠΡΟΣ Την Εταιρεία

Ταχ. Δ/νση:

Ταχ. Κώδικας:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

ΘΕΜΑ: Μη τήρηση δρων απόφασης υπαγωγής επένδυσής σας στις διατάξεις του Ν.1262/1982 ή 1892/1990.

Με την αριθμ. απόφαση του εγκρίθηκε η υπαγωγή στις διατάξεις του Ν.1262/1982 ή Ν.1892/1990 επένδυσής σας που αναφέρεται στην ίδρυση μονάδας παραγωγής στην τοποθεσία του Νομού συνολικού κόστους

Υστερα από έλεγχο της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε στις από το αρμόδιο 'Οργανο Ελέγχου διαπιστώθηκαν τα εξής:

- α.-----
- β.-----
- γ.-----
- δ.-----
- επι.
η.

Υστερα από τα παραπάνω και δεδομένου ότι έχετε εισπράξει από την επιχορήγηση του Δημοσίου ποσό ύψους ----- () δρχ και την επιδότηση επιτοκίου ύψους ----- δρχ (αν έχει κάνει είσπραξη) παρακαλούμε να μας γνωρίσετε σε διάστημα δέκα πέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου μας αυτού τους λόγους για τους οποίους δεν τηρήσατε τους δρους της παραπάνω απόφασης.

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής να επιδόσει την παρούσα στην Εταιρεία----- νόμιμα εκπροσωπούμενη προς γνώση της για τις νόμιμες συνέπειες και να αντιγράψετε αυτή ολόκληρη στην έκθεση επίδοσης.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ
Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ
Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΟΜΜΕΧ
Η ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΤΕ.

γ) Ο επενδυτής υποχρεούται σε διάστημα 15 ημερών από την κοινοποίηση^{του παραπάνω εγγράφου} να απαντήσει για ποιους λόγους δεν τήρησε τους
δοους της εγκριτικής απόφασης για την πραγματοποίηση της επένδυσής^{του.}

δ) Μετά την απάντηση του επενδυτή η αρμόδια υπηρεσία θα εκτιμήσει^{τα προσκομιθέντα στοιχεία,} θα τα συγκρίνει με τα πορίσματα του οργάνου
ελέγχου και θα τεκμηριώσει εισήγηση, την οποία θα προωθήσει στην
αρμόδια επιτροπή του άρθρου 8 για γνωμοδότηση.

ε) Στην πιο πάνω εισήγηση θα πρέπει να περιλαμβάνεται όλο το ιστορι-^{κό της επένδυσης, οι διαπιστώσεις του οργάνου ελέγχου, οι ενέργειες}
της αρμόδιας υπηρεσίας για την ενημέρωση του επενδυτή, το αποδεικτικό^{επιδότησης, η απάντηση του επενδυτή, τα συμπεράσματα από την εκτίμηση}
των στοιχείων του επενδυτή και η πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας.

ζτ) Μετά την γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής για ανάκληση της
απόφασης υπαγωγής της επένδυσης στο Ν.1262/82 ή του Ν.1892/90, κατα-^{ρτίζεται από την αρμόδια υπηρεσία την απόφαση ανάκλησης (σχέδιο της}
αποίας είναι το φυλλάδιο No 2), η οποία προωθείται για υπογραφή στον
αρμόδιο περιφερειάρχη ή διοικητή της αγροτικής τράπεζας ή στον πρόεδρο
του ΕΟΜΜΕΧ ή στο νομάρχη Διοικητή της Αρχής Καθάλας. Περίληψη^{της απόφασης αυτής πρέπει να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της κυβέντησης}
(σχέδιο της οποίας είναι το φυλλάδιο No 3).

ζ) Μετά την έκδοση της απόφασης ανάκλησης η αρμόδια υπηρεσία (τμήμα^{εκταμίευσης}) πρέπει να στείλει επιστολή στο δημόσιο ταμείο στο οποίο
υπάγεται η εταιρεία προκειμένου να βεβαιωθεί το ποσό της επιχορήγησης
του τυχόν έχει καταβληθεί (σχέδιο της επιστολής αυτής είναι το φυλ-^{λάδιο No 4).}

ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

(Για την πρώτη περίπτωση)

Αριθμ. Πρωτ:

Ταχ. Δ/νση:

Ταχ. Κώδικας =

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ανάκλησης υπαγωγής επένδυσης της εταιρείας. ——————
στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 ή του Ν. 1892/1990.

Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ
Η ΝΟΜΑΡΧΗΣ Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΟΜΜΕΧ Η
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΤΕ

Εχοντας υπόψη

1.- Τις διατάξεις του Ν.1262/1982 ή (του Ν. 1892/1990) για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της Περιφερειακής και Οικονομικής Ανάπτυξης της Χώρας.

2.- Το άρθρο 23 του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137/26-7-1985 τεύχος Α)
"Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Οργανα".

3.- Την αριθμ. 50730/30-8-1990 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας "Εκχώρηση δικαιώματος υπογραφής στους Γραμ.Περιφερειών στο Διοικητή της Αγρ.Τράπεζας ,τον Πρόεδρο του ΕΟΜΜΕΧ ,στον Νομάρχη Δωδεκανήσου και στον Νομάρχη Καβάλας.

4.- Την αριθμ. —————— απόφαση του ——————
όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με την οποία εγκρίθηκε η υπαγωγή στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 ή Ν.1892/1990 επένδυσης της εταιρείας —————— που πραγματοποιείται (ή θα πραγματοποιείτο) στην τοποθεσία —————— του Νομού —————— και αναφέρεται ή (αναφέρετο) στην ίδρυση ή επέκταση και εκσυγχρονισμό μονάδας παραγωγής —————— συνολικού κόστους ——————

5.- Την —————— απόφαση του ——————
για την ολοκλήρωση της επένδυσης της εταιρείας ——————
(αν έχει ολοκληρωθεί).

6.- Την από ——————

Έκθεση του Αριθδίου

ιργάνου Ελέγχου με την οποία διαπιστώθηκε ή μη τήρηση των ιων της παραπάνω εγκριτικής απόφασης.

Το έγγραφο αυτό επιδόθηκε στην εταιρεία με δικαστικό Επιμελητή.

10.- Την από_____ επιστολή της εταιρείας σε
απάντηση του παραπάνω εγγράφου.

11.- Την απόστασή της σε ομόφωνη γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 8 του Ν.1892/1990 για την ανάκλησή της απόφασής του

Апгага білесүйе.

1.- Ανακαλούμε την_ _ _ _ _ απόφαση ήσυ_ _ _ _ _
όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο
άρθρο_ _ _ _ _ αυτής.

11

Άρθρο 2

Περίληψη της παρούσας απόφασης να δημοσιευθεί στην
Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ημερομηνία

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Ο Αριθότος Περιφερειάρχης ή
Νομάρχης ή Πρόεδρος του ΕΟΜΜΕΧ
ή Διοικητής της ΑΤΕ.

Πίνακας Διανομής

N:3

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ημερομηνία
Λαριθμ. Πρωτ:
ΠΡΟΣ: Το Εθνικό Τυπογραφείο
Καποδιστρίου 34
Τ.Κ. 10432

Ταχ. Δ/νση:

Ταχ. Κώδικας:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

Π_Ε_Ρ_Ι_Δ_Η_Ψ_Η

ΘΕΜΑ: Λνάικηση της ----- απόφασης
του -----

Με την ----- απόφαση του -----
----- ανακαλείται η ----- αριθ. -----
----- δμοια απόφαση, αφ ότου ίσχυσε με την οποία έχει εγκριθεί η υπαγώγη
στις διατάξεις του Ν.1262/1982 ή Ν.1892/1990 επένδυσης της εταιρείας -----
----- που αναφέρεται στην ίδρυση ή επέκταση
μονάδας παραγωγής ----- στην τοποθεσία
----- του Νομού ----- συνολικού
κόστους -----

Η Εταιρεία υποχρεούται για την επιστροφή στο Δημόσιο της καταβληθείσης
επιχοοήγησης ποσού ----- () δρχ, σύμφωνα
με τις διατάξεις της παρ. ----- του άρθρου ----- του
Ν.1892/1990 και της περί εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων Νομοθεσίας.

Η Περίληψη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Εσωτερική Διανομή:

ΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΛΟΙΘΗ. ΠΙΩΤΑ:

ΠΡΟΣ Τοδημόσιο Ταμείο

- ΚΟΙΝ: 1. Γενικό λογιστήριο του Κράτους
Υπηρεσία Εντελλομένων Εξόδων
Δημητρέασα 4 - Αθήνα.
2. Τοάπεζα Ελλάδος-Τμήμα Σχέσεων
με το Δημόσιο
3. Αρμόδια Νομαρχία
4. Αρμόδια δανειοδοτούσα Τράπεζα
5. Εταιρεία

ΕΜΑ: Επιστροφή Επιχορήγησης
Δημοσίου (και επιδότησης
επιτοκίου) ποσού
.

Σε εκτέλεση της αριθμ. ----- απόφασης
ου ----- περί ανακλήσεως υπαγωγής
πένδυσης της Εταιρείας ----- στις διατάξεις του
.1262/1992 ή N.1892/1990, σας διαβιβάζουμε την απόδειξη ή τις αποδεύξεις
οσού -----δροχ για δωρεάν επιχορήγηση Δημοσίου (ή και
πιδότηση επιτοκίου εάν έχει καταβληθεί)που παρελήφθησαν από την Εταιρεία.
απόπιν των ανωτέρω παρακαλούμε να γίνει άμεση βεβαίωση του χρέους
ης επιχείρησης στο Δημόσιο Ταμείο ποσού -----
)δροχ.

α ανωτέρω ποσά να μεταφερθούν στον υφιστάμενο, στην Τράπεζα Ελλάδας,
· αριασμό Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας "Αδιάθετα
πόλοι επα παρελθόντων Ετών" αναφέροντας το έργο από το οποίο προέρχεται
ο έν λόγω ποσό καθώς και τον αριθμό της επιταγής.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ
Η ΝΟΜΑΡΧΗΣ Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΩΜΜΕΧ Η ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΑΓΕ.

Ινημμένα 2 έγγραφα

Ιωτερική διανομή

Β. Για τη δεύτερη περίπτωση ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Όταν ο επενδυτής ο ίδιος ζητήσει την ανάκληση της απόφασης υπαγωγής της επένδυσής της στις διατάξεις του Ν.1892/90, η αρμόδια υπηρεσία καταρτίζει εισηγητικό σημείωμα το οποίο προωθεί στην αρμόδια επιτροπή του άρθρου 8 του Ν.1892/90 για γυνωμοδότηση. Μετά την έκδοση της γυνωμοδότησης καταρτίζεται η απόφαση ανάκλησης (σχέδιο της οποίας είναι το φυλλάδιο Νο 5) και προωθείται για υπογραφή στον αρμόδιο περιφερειάρχη ή διοικητή της αγροτικής Τράπεζας ή στον πρόεδρο του ΕΟΜΜΕΧ ή στο νομάρχη Δωδεκανήσου ή νομάρχη Καβάλας.

Περίληψη της απόφασης αυτή θα πρέπει να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Για την δεύτερη περίπτωση

Αριθμ. Πρωτ:

Tax. Δ/νση:

Ταχ. Κώδικας:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ανακλητικής υπαγωγής επένδυσης της εταιρείας
στις διατάξεις του Ν.1262/1982 ή του Ν. 1892/1990.

Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ
Η ΝΟΜΑΡΧΗΣ Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΟΜΜΕΧ
Η ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΤΕ

Εχοντας υπόψη:

5.- Την από _ _ _ _ _ αίτηση της εταιρείας με την οποία ζητάει την ανάκληση της _ _ _ _ _ απόφασης του Αρμόδιου Περιφερειάρχη ή Νομάρχη ή Διοικητή της ΑΤΕ ή Προέδρου του ΕΟΜΜΕΧ.

6.- Την από _ _ _ _ _ ομόφωνη γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 8 του Ν. 1892/1990 για την ανάκληση της από πάνω απόφασης.

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε :

Άρθρο 1

1.- Αναθαλούμε την _ _ _ _ _ αποφασή μας διόπου τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

2.- Διατάσσουμε την επιστροφή στο Δημόσιο της καταβληθείσης επιχορήγησης ποσού _ _ _ _ _ () δρχ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. _ _ _ _ _ του άρθρου _ _ _ _ _ του Ν.1262/1982 ή του Ν.1892/1990 και της περ.εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων Νομοθεσίας.

Άρθρο 2

Περίληψη της παρούσας απόφασης να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Πίνακας διανομής:

Ο Αρμόδιος Περιφερειάρχης
η Νομάρχης Διοικητής της ΑΤΕ
ή Πρόεδρος του ΕΟΜΜΕΧ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ-ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

-ΑΥΞΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

ΒΑΣΗ ΤΟΥ Ν. 1892/90

A. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Για επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των επιχορηγήσεων των αναπτυξιακών νόμων και έχει πραγματοποιηθεί δανεισμός από τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό, παρέχεται επιπλέον επιδότηση του εκάστοτε κατά περίπτωση εφαρμοζομένου επιτοκίου των δανείων. Με το ποσοστό τώρα, που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ύψους επιχορήγησης μιας παραγωγικής επένδυσης, με το ίδιο ποσοστό υπολογίζεται και η επιδότηση επιτοκίου.

Η επιδότηση παρέχεται για τα τρία πρώτα χρόνια εξυπηρέτησης των δανείων που έχουν συναφθεί, εκτός από τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις ειδικές ζώνες της περιοχής Δ καθώς και ορισμένες ειδικές επενδύσεις (Π.χ. αυτές που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος, στην εξοικονόμηση ενέργειας κ.λ.π) σε οποιαδήποτε περιοχή κι αν πραγματοποιούνται, για τις οποίες η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται για τα έξι πρώτα χρόνια. Ειδικά για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους νομούς Έβρου, Ροδόπης και Ξάνθης, η επιδότηση παρέχεται για όλη τη χρονική διάρκεια εξυπηρέτησης του δανείου αλλά μέχρι το ανώτατο όριο των δέκα ετών.

Για να πραγματοποιηθεί η καταβολή επιδότησης επιτοκίου πρέπει να έχει εκδοθεί η απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης και να έχουν τηρηθεί οι όροι της εγκριτικής απόφασης. Το ποσό της επιδότησης επιτοκίου που εισπράτει η επιχείρηση, μειώνει το ποσό των χρωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, τα εισπρατόμενα από τις επιχειρήσεις ποσά επιδοτήσεων επιτοκίου, που καταβάλλονται από το Δημόσιο με σκοπό την κάλυψη μέρους της δαπάνης αυτών από τόκους των συναπτόμενων δανείων, δεν θεωρούνται ποσοθετικό στοιχείο των ακαθάριστων ερδοδων, δηλαδή δεν προσαυξάνουν τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, αλλά αποτελούν αφαιρετικό στοιχείο των χρεωστικών τόκων που οφείλονται από την επιχείρηση και επομένως τα εισπρατόμενα ποσά των επιδοτήσεων επιτοκίων θα πρέπει να μεταδέονται σε πίστωση του λογαριασμού των χρεωστικών τόκων.

5.10 Δάνεια Τραπεζών	XXX.XXX
16.18 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου Ιαροχή επιδότησης επιτοκίου	XXX.XXX

Το ποσό των χρεωστικών τόκων που θα προκύψει μετά την αφαίρεση
ου ποσού της επιδότησης του επιτοκίου, θα αφαιρείται από τα ακαθάρι-
τα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη αυτής
του φορολογούνται. Επουένως με την επιδότηση επιτοκίου αυξάνεται
το φορολογητέο ποσό της επιχείρησης αλλά μειώνονται οι χρεωστικοί
τόκοι. Η επιδότηση επιτοκίου, δεν παρέχεται στην περίπτωση που το
επιτόκιο επιδοτήται από άλλη πηγή ή η επένδυση υπάγεται στο καθεστώς
των αφορολόγητων εκπτώσεων. Αντίθετα σε περίπτωση που η επιχείρηση
έχει λάβει επιχορήγηση επενδύσεων καθώς και επιδότηση του επιτοκίου
μπορεί να ενεργήσει αυξημένες αποσβέσεις.

ΙΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μία επιχείρηση, που ανήκει στην περιοχή Β, κάνει παραγωγική επένδυση
ύψους 100.000.000 δρχ. Η επένδυση αυτή καλύπτεται, από 15.000.000
κρατική επιχορήγηση, 40.000.000 ίδια συμμετοχή και 45.000.000 δάνειο.
Το δάνειο αυτό δίδεται από τράπεζα με επιτόκιο 22% και το τελικό
ύψος των τόκων φτάνει το ποσό των 9.900.000 δρχ. Το ποσό της επιδότη-
σης επιτοκίου υπολογίζεται με το ίδιο ποσοστό που υπολογίζεται και
η επιχορήγηση, δηλ. 15%.

$$9.900.000 \times 15\% = 1.485.000$$

Άρα το ποσό της επιδότησης επιτοκίου είναι 1.485.000 δρχ.

B. ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

.ΓΕΝΙΚΑ

Οι αφορολόγητες εκπτώσεις αποτελούν το τρίτο κατά σειρά κίνητρο, στε να υποκινηθούν οι επενδυτές και να πραγματοποιήσουν παραγωγικές πενδύσεις.

Βασική προϋπόθεση για να μπορέσει μια επιχείρηση να υπαχθεί το καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων, είναι η εξής:
εν πρέπει να έχει πάρει κρατική επιχορήγηση για την παραγωγική επένδυση ή για μέρος αυτής.

Μέσα από τις αφορολόγητες εκπτώσεις, η επιχείρηση μειώνει τα αθαρά κέρδη και σε τελική ανάλυση τον πληρωτέο φόρο. Από τα παραπάνω αταλαβαίνουμε, ότι στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων εισέρχονται επιχειρήσεις, που αυμέσως μετά την αποπεράτωση της παραγωγικής πενδυσης, ευφανίζουν υψηλά κέρδη στα λογιστικά τους βιβλία, ενώ πιχειρήσεις με χαμηλά κέρδη, προτιμούν να μπαίνουν μέσα στο κίνητρο ης επιδότησης επιτοκίου.

. ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ.

Αφορολόγητες εκπτώσεις μπορούν να πραγματοποιούν όσες επιχειρήσεις προβλέπονται από το νόμο και η επένδυση τους χαρακτηρίζεται παραγωγική, χωρίς όμως αυτή η επένδυση ή μέρος της, να έχει χορηγηθεί από το κράτος.

Όπως στις επιχορηγήσεις, έτσι και στις αφορολόγητες εκπτώσεις α ποσοστά, που σε τελική ανάλυση καθορίζουν το ποσό της αφορολόγητης εκπτώσης, κλιμακώνονται ανάλογα με τις περιοχές.

ΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΗΣ ΕΚΠΤΩΣΗΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΜΕΧΡΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΦΤΑΣΕΙ

Η ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΗ ΕΚΠΤΩΣΗ

A		
B	60%	60%
Γ	75%	75%
Δ	90%	90%
ΠΑΚΗ	100%	100%

ΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΛΗΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΗΣ ΕΚΠΤΩΣΗΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΜΕΧΡΙ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΦΤΑΣΕΙ
Η ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΗ ΕΚΠΤΩΣΗ

A		
B	40%	60%
Γ	55%	75%
Δ	70%	90%
ΘΡΑΚΗ	100%	100%

Ειδική μέριμνα γίνεται και σε αυτό το κίνητρο όπως και στην επιχορήγηση για την περιοχή Α. Για τους ίδιους λόγους που έχουμε αναφέρει (Βλ. ειδικές επενδύσεις), μπορεί να επέλθει μια επιχείρηση της περιοχής Α στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων.

Έτσι για παραγωγικές επενδύσεις που σαν στόχο έχουν να προστατέψουν το περιβάλλον, να εξοικονομήσουν ενέργεια κ.α παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων, με τα ποσοστά τα οποία ισχύουν για την περιοχή Γ.

Για τις ίδιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις περιοχές Β και Γ παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων των περιοχών Γ και Δ αντίστοιχα.

Τέλος πρέπει να ανφέρουμε ότι υπάρχουν και άλλες ειδικές περιπτώσεις τις οποίες και θα εξετάσουμε παρακάτω, με την προσθήκη παραδειγμάτων για καλύτερη κατανόηση.

3. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ

Πριν αναφερθούμε στις ειδικές περιπτώσεις και τα παραδείγματα, κρίνουμε σκόπιμο να αναφερθούμε στο πως υπολογίζεται ή αφορολόγητη έκπτωση και πως υπολογίζεται το ετήσιο ποσό που καλύπτει αυτή την αφορολόγητη έκπτωση βάση των καθαρών κερδών ή των λογιστικών διαφορών της αυτής διαχειριστικής χρήσης.

Για να βρούμε το ολικό ύψος της αφορολόγητης έκπτωσης, δεν μας μένει παρά να πολλαπλασιάσουμε το ύψος της παραγωγικής επένδυσης επί το ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί ανάλογα με την περιοχή. Π.χ. Αν έχουμε κάνει μια παραγωγική επένδυση αξίας 10.000.000 δρχ. στην τεριοχή Β το ολικό ύψος της αφορολόγητης έκπτωσης θα είναι: $10.000.000 \times 60\% = 60.000.000$ δρχ.

Πριν αναφερθούμε στον υπολογισμό της ετήσιας αφορολόγητης έκπτωσης πρέπει να πούμε, ότι οι αφορολόγητες εκπτώσεις ενεργούνται μόνο

στα καθαρά κέρδη που δηλώθηκαν από την επιχείρηση με την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος του φυσικού ή νομικού προσώπου. Σε καμιά περίπτωση οι αφορολόγητες εκπτώσεις δεν υπολογίζονται, βάση των καθαρών κερδών που δηλώθηκαν με συμπληρωματική δήλωση ή διαπιστώθηκαν μετά από φορολογικό έλεγχο και προσδιορίστηκαν οριστικά βάση συμβιβασμού.

Από τα καθαρά κέρδη που δηλώθηκαν αφαιρούνται ορισμένα ποσά. Προκειμένου για Α.Ε ο υπολογισμός του ποσού της αφορολόγητης έκπτωσης προκύπτει αν πολλαπλασιάσουμε το ποσοστό που αναλογεί επί των καθαρών κερδών, αφού πρώτα από τα καθαρά κέρδη της Α.Ε αφαιρέσουμε το τακτικό αποθεματικό, τα μερίσιμα, τις αμοιβές Δ.Σ καθώς και τις ζημιές προηγούμενων χρήσεων. Προκειμένου για Ε.Π.Ε ή για προσωπικές εταιρίες υπάρχει μια διαφορά. Οι ζημιές μεταφέρονται από τα μέλη των εταιριών, άρα συνεπάγεται ότι οι ζημιές αυτών των εταιριών δεν συμψιφίζονται με τα καθαρά κέρδη. Ακόμα στις προηγούμενες εταιρίες πλην Α.Ε, αφαιρούνται και οι ατομικές απολύψεις των εταίρων. Τέλος ο υπολογισμός της αφορολόγητης έκπτωσης θα γίνεται μόνο στα καθαρά κέρδη που προέρχονται από τις δραστηριότητες της επένδυσης και όχι στα κέρδη που προέρχονται από παρεπόμενες ασχολίες. (συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις).

Κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε ότι στις επιχειρήσεις που τηρούν Βιβλία Α και Β κατηγορίας, οι αφορολόγητες εκπτώσεις θα υπολογίζονται μόνο στα καθαρά κέρδη που δηλώνουν οι επιχειρήσεις αυτές, με την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος, μετά την αφαίρεση των απολύψεων. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υπολογιστούν, βάση της συμπληρωματικής δήλωσης ή όταν και άλλα κέρδη προσδιορίζονται οριστικά βάση συμβιβασμού, απόφασης διοικητικού δικαστηρίου κ.λ.π.

Όσον αφορά τώρα τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, οι αφορολόγητες εκπτώσεις θα υπολογίζονται στα συνολικά κέρδη που προέρχονται από την εκμετάλλευση του ξενοδοχείου.(διανυκτερεύσεις, εστιατόριο, μπαρ, κ.α) μετά την αφαίρεση κρατήσεων και απολύψεων που προβλέπει ο νόμος.

Τέλος πρέπει να αναφέρουμε ότι αν κατά την διαχειριστική χρήση που έγιναν οι παραγωγικές επενδύσεις, η επιχείρηση δεν πραγματοποίησε κέρδη, τότε η αφορολόγητη έκπτωση ενεργείται ολόκληρη ή κατά το υπόλοιπο που απόμεινε, από τα κέρδη των αιμέσων κατά σειρά επόμενων χρήσεων, χωρίς χρονικό περιοδισμό μέχρι να καλυφθούν τα ποσά της αξίας επενδύσεων.

Παλαιότερα και συγκεκριμένα πριν ψηφιστεί ο Ν.1262/82 επικρατούσε μια σύγχιση, αφού ο υπολογισμός των αφορολόγητων εκπτώσεων γινόταν

και από τις λογιστικές διαφορές. Τόσο ο Ν.1262/82 όσο και ο Ν.1392/90 αναφέρουν ρητά, ότι ο υπολογισμός αυτός γίνεται μόνο επί των καθαρών κεοδών. Στο επόμενο κεφάλαιο της λογιστικής αντιμετώπισης των αφορολόγητων εκπτώσεων, θα αναφερθούμε στο πως μια επιχείρηση βάση των λογιστικών εγγραφών μπορεί να δημιουργήσει αφορολόγητη έκπτωση.

4. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ

Αναλυτικό Βοηθητικό καθολικό

Η επιχείρηση που κάνει αφορολόγητη έκπτωση και εφόσον τηρεί βιβλία Γ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ, πρέπει να τηρεί και ίδιο αναλυτικό, Βοηθητικό καθολικό, θεωρημένο από τον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο. Σ' αυτό το αναλυτικό Βοηθητικό καθολικό, για κάθε πάγιο που θεωρείται παραγωγική επένδυση, τηρείται ξεχωριστός λογαριασμός, στον οποίο θα καταχωρείται εξωλογιστικά η συνολική δαπάνη απόκτησης του περουσιακού στοιχείου, η αφορολόγητη έκπτωση που ενεργείται κάθε φορά στα κέρδη των βιβλίων καθώς και η αξία τυχόν πώλησή του. Τέλος στο αναλυτικό Βοηθητικό καθολικό καταχωρείται και κάθε άλλη δαπάνη που αποτελεί παραγωγική επένδυση. (Πίνακας σελ. 55)

Θεωρημένο βιβλίο

Για την παρακολούθηση των αφορολόγητων εκπτώσεων, στις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α και Β κατηγορίας προβλέπεται από τον Κ.Φ.Σ. να τηρούν θεωρημένο βιβλίο από τον Οικονομικό Έφορο με τους εξής λογαριασμούς:

- Ξεχωριστό λογαριασμό αποθεματικού με τον τίτλο "Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων Ν.1892/90", σε πίστωση του οποίου θα μεταφέρεται το ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης που πραγματοποιεί κάθε χρόνο η επιχείρηση από τα καθαρά της κέρδη.
- Ξεχωριστό λογαριασμό για κάθε πάγιο που αποκτήται με χρέωση της δαπάνης απόκτησης και πίστωση τη σχηματιζόμενη κάθε φορά αφορολόγητη έκπτωση καθώς και την αξία της τυχόν πώλησής του.
- Επίσης θα παρακολουθείται και κάθε άλλη δαπάνη που θεωρείται παραγωγική επένδυση βάση του Ν.1892/90.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ

Επενδύσεις άρθρου 2 Ν. 1892. 1990	Αξία επενδύσεως (1)	Δικαιώματα σχηματισμού αφοσού δημόσιου αποθεματικού (2)	Σχηματισθέντα αφορολόγητο αποθεματικό	
			Λογιστικών Κερδών (3)	Λογιστικών Διαφορών (4)
— Κτίρια ως θεωρημένες καρτέλλες «Μητρώου Παγίων» από Νο ... έως Νο ...				
— Μηχανήματα ως θεωρημένες καρτέλλες «Μητρώου Παγίων» από Νο ... έως Νο ...				
— Μεταφορικά μέσα ως θεωρημένες καρτέλλες «Μητρώου Παγίων» από Νο ... έως Νο ...				
— Έπιπλα και σκεύη (Η.Υ κ.λπ.) ως θεωρημένες καρτέλλες «Μητρώου Παγίων» από Νο ... έως Νο ...				
— Λοιπές επενδύσεις ως θεωρημένες καρτέλλες «Μητρώου Παγίων» από Νο ... έως Νο ...				
ΣΥΝΟΛΑ				

ΛΟΓΙΣΤΙΚή ΕΥΓΓΡΑΦή

Όπως έχουμε αναφέρει οι αφορολόγητες εκπτώσεις θεωρούνται ως αποθεματικά και συνεπώς παρακολουθούνται στο λογαριασμό 41.08 "Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων". Όπως γνωρίζουμε η αφορολόγητη έκπτωση πηγάζει από τα καθαρά κέρδη της χρήσης. Άρα στις 31/12 θα γίνει η ακόλουθη εγγραφή:

88.99	ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	XXX.XXX
41.08	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘ/ΚΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΝΟΜΩΝ	XXX.XXX
ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΣΗ Ν.1892/90		

Η εγγραφή αυτή γίνεται κάθε τέλος χρήσης μέχρι να σχηματιστεί ολόκληρη η αφορολόγητη έκπτωση που προβλέπεται από το νόμο.

5. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ-ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΧΗ Β

Οι επιχειρήσεις που μεταφέρονται ή ιδρύονται στην περιοχή Β, για τις επενδύσεις που πραγματοποιούν στην περιοχή αυτή και εφόσον αυτές οι επενδύσεις είναι από τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις των άρθρων των αναπτυξιακών νόμων δικαιούνται να πραγματοποιήσουν αφορολόγητες εκπτώσεις από τα καθαρά κέρδη σε ποσοστό 60% επί της αξίας των επενδύσεων, που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή αυτή. Το ποσοστό της αφορολόγητης έκπτωσης που δικαιούνται να εκπέσουν σε κάθε διαχειριστική χρήση από τα καθαρά τους κέρδη οι επιχειρήσεις αυτές, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 60% των καθαρών κερδών.

Οι επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες στην περιοχή Β δικαιούνται να σχηματίσουν αφορολόγητες εκπτώσεις με βάση τα ποσοστά που προβλέπονται από το νόμο όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι εγκαταστημένες στην περιοχή Β κατά την ημέρα που δημοσιεύθηκε ο νόμος και κοινοποιείται. Κατά συνέπεια, επιχειρήσεις που ιδρύονται μεταγενέστερα ή μεταφέρονται από άλλες περιοχές στις περιφέρειες αυτές δεν έχουν δικαίωμα να διενεργούν αφορολόγητες εκπτώσεις για τις πραγματοποιούμενες επενδύσεις.

β) Οι παραγωγικές επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν από τις επιχειρήσεις αυτές πρέπει να γίνονται αποκλειστικά για επέκταση ή εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών τους. Συνεπώς αν με τις νέες παραγωγικές επενδύσεις δημιουργείται νέα βιομηχανική ή βιοτεχνική μονάδα παραγωγής νέων προϊόντων, δε θα αναγνωριστεί για τις επενδύσεις αυτές αφορολόγητη έκπτωση. Ως νέα παραγωγική επένδυση για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού θεωρείται η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων ή άλλων εγκαταστάσεων, η αγορά καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού μηχανολογικού ή τεχνικού εξοπλισμού παραγωγής, ή αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων, για τη διακίνηση των υλικών ή άλλων καινούργιων παγίων στοιχείων που θα χρησιμοποιηθούν για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων αυτών.

Για καλύτερη κατανόηση παραθέτουμε τα ακόλουθα παραδείγματα:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Έστω ότι η βιομηχανική ομόρρυθμη εταιρεία που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Β θα πραγματοποιήσει μέσα στη χρήση και μετά την έναρξη της λειτουργίας του νόμου, νέες παραγωγικές επενδύσεις αξίας 10.000.000 δρχ.

Έστω κατά την διαχειριστική χρήση πραγματοποιήθηκαν καθαρά κένδη 4.500.000 δρχ. και ότι έχουν αναληφθεί από τους εταίρους 700.000 δρχ. από αυτά τα κέρδη. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα η επιχείρηση που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Β δικαιούται για το έτος αυτής της χρήσης να σχηματίσει αφορολόγητη έκπτωση ως εξής:

A) Καθαρά κέρδη δηλωθέντα	4.500.000
Μείον: αναλωθέντα κέρδη	<u>700.000</u>
Υπόλοιπο στο οποίο και θα υπολογιστεί η αφορολόγητη έκπτωση	<u><u>3.800.000</u></u>
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (10.000.000x60%)	6.000.000
Γ) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων N. 1892/90 χρήσεως 199_ (3.800.000x60%)	<u>2.280.000</u>
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων χρήσης 199_ για έκπτωση από τα κέρδη των αμέσως επόμενων χρήσεων (6.000.000-2.280.000)	<u><u>3.720.000</u></u>
Δ) Κέρδη που θα φορολογηθούν στη χρήση 199_ (4.500.000-2.280.000)	2.220.000

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Έστω ότι η ανώνυμη βιομηχανική εταιρία που είναι εγκαταστημένη στην επαρχία Θεσσαλονίκης του Νομού Θεσσαλονίκης, θα πραγματοποιήσει μέσα στην χρήση παραγωγικές επενδύσεις, για επέκταση και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της αξίας 7.000.000 δρχ. και ότι από την εταιρία, θα δηλωθούν με την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος για αυτήν την χρήση καθαρά κέρδη 4.000.000 δρχ. Από τα κέρδη αυτά η εταιρία σχημάτισε τακτικό αποθεματικό 200.000 δρχ, μοίρασε μερίσματα 1.000.000 δρχ. και αμοιβές στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου 300.000 δρχ. Με βάση τα παραπάνω δεδομένα η επιχείρηση δικαιούται να σχηματίσει για το συγκεκριμένο έτος αφορολόγητη έκπτωση με βάση τα ποσοστά που προβλέπονται για την περιοχή Β ως εξής:

A) Καθαρά κέρδη δηλωθέντα	4.000.000
Μείον: α) τακτικό αποθεματικό	200.000
β) διανεμηθέντα μερίσματα	1.000.000
γ) αμοιβές μελών Δ.Σ	<u>300.000</u> <u>1.500.000</u>
Υπόλοιπο στο οποίο θα υπολογιστεί η αφορολόγητη έκπτωση	<u><u>2.500.000</u></u>

1) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (7.000.000χ60%)	4.200.000
') Αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων Ν. 1892/90 χρήσης 199_ (2.500.000χ60%)	<u>1.500.000</u>
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων για έκπτωση από τα κέρδη των αμέσως επόμενων χρήσεων	<u>2.700.000</u>

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ

Οι επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες ή μεταφέρονται ή ιδρύονται στις περιφέρειες της περιοχής Γ και εφόσον πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις στην περιοχή αυτή δικαιούται να εκπίπτουν από τα καθαρά τους κέρδη με τη μορφή της αφορολόγητης έκπτωσης ποσοστό 75% επί της αξίας των επενδύσεων που θα πραγματοποιήσουν στην περιοχή αυτή. Το ποσοστό της αφορολόγητης έκπτωσης που δικαιούνται οι επιχειρήσεις αυτές να εκπίπτουν σε κάθε διαχειριστική χρήση από τα καθαρά τους κέρδη, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 75% των καθαρών κερδών της χρήσης.

Τα πιο πάνω ποσοστά ισχύουν για τις μεταλλευτικές και εξορυκτικές επιχειρήσεις, που είναι εγκαταστημένες ή μεταφέρονται ή ιδρύονται στην περιοχή Β και πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις στην περιοχή αυτή.

Για καλύτερη κατανόηση των πιο πάνω παραθέτομε το ακόλουθο παράδειγμα:

Έστω η Α.Ε που είναι εγκαταστημένη στη Γ περιοχή θα πραγματόποιήσει μέσα στη χρήση, μετά την ισχύ του ισχύοντος νόμου, νέες παραγωγικές επενδύσεις αξίας 8.000.000 δρχ. Από την εταιρία υποθέτουμε ότι θα δηλωθούν, με την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος για το οικονομικό έτος καθαρά κέρδη 5.000.000 δρχ. Από τα κέρδη αυτά η επιχείρηση σχηματίσει τακτικό αποθεματικό 250.000 δρχ, μοίρασε μέρισμα 1.000.000 δρχ. και αμοιβές Δ.Σ 350.000 δρχ. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα η επιχείρηση αυτή που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Γ δικαιούται να σχηματίσει αφορολόγητη έκπτωση ως εξής:

α) Καθαρά κέρδη δηλωθέντα	5.000.000
Μείον: α) τακτικό αποθεματικό	250.000
β) διανεμηθέν μέρισμα	1.000.000
γ) αμοιβές μελών Δ.Σ	<u>350.000</u> <u>1.600.000</u>

Υπόλοιπο στο οποίο θα υπολογιστεί

η αφορολόγητη έκπτωση	<u>3.400.000</u>
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (8.000.000χ75%)	6.000.000
Γ) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων χρήσης 199_ (3.400.000χ75%)	<u>2.550.000</u>
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων χρήσης 199_ για έκ- πτωσης από τα κέρδη των αμέσως επόμενων χρήσεων	<u>3.450.000</u>

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ

Οι επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες ή μεταφέρονται ή ιδρύονται στις περιφέρειες της περιοχής Δ και πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις στην περιοχή αυτή, δικαιούνται να πραγματοποιήσουν αφορολόγητες εκπτώσεις σε ποσοστό 90% στην αξία των επενδύσεων. Το ποσοστό της αφορολόγητης έκπτωσης, που δικαιούνται οι επιχειρήσεις αυτές να εκπίπτουν σε κάθε διαχειριστική χρήση, από τα καθαρά τους κέρδη, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το 90% των καθαρών κερδών της.

Τώρα οι επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες στις περιοχές Α, Β και Γ και πραγματοποιούν νέες παραγωγικές επενδύσεις από την έναρξη του νόμου αυτού μέχρι 31.12.94, στις περιοχές Β, Γ και Δ δηλ. οι επιχειρήσεις της περιοχής Α που πραγματοποιούν επενδύσεις στις περιοχές Β, Γ και Δ, οι επιχειρήσεις της περιοχής Β που πραγματοποιούν επενδύσεις στις περιοχές Γ και Δ καθώς και οι επιχειρήσεις της περιοχής Γ που πραγματοποιούν επενδύσεις στην περιοχή Δ, δικαιούνται να ενεργήσουν αφορολόγητες εκπτώσεις με βάση τα προβλεπόμενα από το νόμο ποσοστά των περιοχών που γίνεται η επένδυση Π.χ. αν μια βιομηχανική επιχείρηση που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Α, πραγματοποιεί νέες παραγωγικές επενδύσεις στην Δ περιοχή, έχει το δικαίωμα να ενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις σε ποσοστό 90% επί της αξίας των επενδύσεων που πραγματοποιεί η επιχείρηση στη Δ περιοχή.

Στις περιπτώσεις αυτές η αφορολόγητη έκπτωση θα υπολογιστεί μόνο στα καθαρά κέρδη της επιχείρησης που προέρχονται από την δραστηριότητα της επένδυσης στην περιοχή που πραγματοποιήθηκε αυτή. Επουμένως για τον υπολογισμό της αφορολόγητης έκπτωσης σε καμία περίπτωση δε θα λαμβάνονται τα κέρδη που προέρχονται από τη δραστηριότητα της επιχείρησης στην περιοχή που αυτή είναι εγκαταστημένη, αλλά θα λαμβάνονται μόνο τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από τη δραστηριότητα

της επιχείρησης στην περιοχή που πραγματοποιήθηκε η επένδυση. Στις περιπτώσεις που ο λογιστικός διαχωρισμός των καθαρών κερδών κατά περιοχή δεν είναι δυνατός, θα γίνεται διαχωρισμός του συνόλου των κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

Για καλύτερη κατανόηση του πιο πάνω παραθέτουμε τα κάτωθι παραδείγματα:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Έστω ότι η βιοτεχνική προσωπική εταιρία που λειτουργεί στην περιοχή Α, θα πραγματοποιήσει μέσα στην τωρινή χρήση νέες παραγωγικές επενδύσεις στην περιοχή Β αξίας 2.400.000 δρχ. και από την εταιρία θα δηλωθούν για την τωρινή διαχειριστική χρήση καθαρά κέρδη 2.000.000 δρχ. από τα οποία 500.000 δρχ. προκύπτουν από τα αυτοτελώς τηρούμενα βιβλία Δ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ του υποκαταστήματος της επιχείρησης της περιοχής Β και ότι από τα κέρδη αυτά δε θα αναληφθεί κανένα ποσό από τους εταίρους. Στην προκειμένη περίπτωση ο υπολογισμός της αφορολόγητης έκπτωσης που δικαιούται να σχηματίσει η επιχείρηση αυτή, θα γίνει μόνο στα κέρδη που πραγματοποίησε από τη δραστηριότητα της στην περιοχή Β και όχι στο σύνολο των κερδών που πραγματοποίησε η επιχείρηση από τη δραστηριότητα της στην Α και Β περιοχή. Με βάση τα δεδομένα αυτά η επιχείρηση που λειτουργεί στην περιοχή Α, δικαιούται να σχηματίσει αφορολόγητη έκπτωση ως ακολούθως:

A) Καθαρά κέρδη στα οποία θα υπολογιστεί και η αφορολόγητη έκπτωση	500.000
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση ($2.400.000 \times 60\%$)	1.440.000
Γ) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων χρήσεως ($500.000 \times 60\%$)	300.000
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων χρήσης για έκπτωση από τα κέρδη των αμέσως επόμενων χρήσεων ($1.440.000 - 300.000$)	<u>1.140.000</u>
Δ) Κέρδη φορολογητέα στη χρήση $1.500.000 + (500.000 - 300.000)$	1.700.000

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Έστω ότι βιομηχανική εταιρία που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Β, θα πραγματοποιήσει μέσα στη χρήση νέες παραγωγικές επενδύσεις στην περιοχή Γ αξίας 10.000.000 δρχ. και ότι τα καθαρά κέρδη της εταιρίας που θα δηλωθούν γι' αυτή την διαχειριστική χρήση ανέρχονται

σε 6.000.000 δρχ. από τα οποία 2.000.000 δρχ. προκύπτουν από τα 3ιβλιά Γ κατηγορίας που τηρούνται με αυτοτελή λογιστική στο υποκατάστημα της περιοχής Γ. Από τα συνολικά κέρδη η εταιρία σχημάτισε τακτικό αποθεματικό 300.000 δρχ. και μοίρασε στους μετόχους μερίσματα 1.200.000 δρχ. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα η επιχείρηση που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Β δικαιούται για αυτό το έτος χρήσεως να σχηματίσει αφορολόγητη έκπτωση για τις επενδύσεις που πραγματοποίησε στην Γ περιοχή ως εξής:

A) Καθαρά κέρδη περιοχής Γ	2.000.000
Μείον: τακτικό αποθεματικό και μερίσματα που αναλογούν στα καθαρά κέρδη της Γ περιοχής	
1.500.000χ2.000.000/6.000.000	<u>500.000</u>
Ποσό στο οποίο θα υπολογιστέι η αφορολόγητη έκπτωση	<u>1.500.000</u>
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (10.000.000χ75%)	7.500.000
C) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων της χρήσης (1.500.000χ75%)	<u>1.125.000</u>
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων της χρήσης για έκπτωση από τα κέρδη των άμεσως επόμενων χρήσεων (7.500.000-1.125.000)	<u>6.375.000</u>

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

Έστω ότι βιοτεχνική προσωπική εταιρία που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Γ, θα πραγματοποιήσει μέσα στην τωρινή χρήση στην περιοχή Δ νέες παραγωγικές επενδύσεις αξίας 2.000.000 και ότι από την εταιρία θα δηλωθούν με την αρχική δήλωση αποτελεσμάτων για αυτή την διαχειριστική χρήση καθαρά κέρδη 1.200.000 δρχ. Από τους εταίρους κανένα ποσό δεν έχει αναληφθεί μέσα στη χρήση αυτή και η επιχείρηση δεν τηρεί αυτοτελή λογιστική για το υποκατάστημα της περιοχής Δ. Κατά τη χρήση θα πραγματοποιήσει ακαθάριστα έσοδα 20.000.000 δρχ. από τα οποία τα 5.000.000 δρχ. προέρχονται από πωλήσεις της Δ περιοχής. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, η επιχείρηση που είναι εγκαταστημένη στην Γ περιοχή δικαιούται για τη χρήση αυτή να σχηματίσει αφορολόγητη έκπτωση για τις επενδύσεις που πραγματοποίησε στην περιοχή Δ ως εξής:

A) Καθαρά κέρδη δηλωθέντα που αναλογούν στη Δ περιοχή 1.200.000χ5.000.000/20.000.000	300.000
Στα κέρδη αυτά θα υπολογιστεί η αφορολόγητη έκπτωση	
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (2.000.000χ90%)	1.800.000

Γ) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων N.1892/90 της χρήσης (300.000x90%)	<u>270.000</u>
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων της χρήσης για έκπτωση από τα κέρδη των επόμενων χρήσεων (1.800.000-270.000)	<u>1.530.000</u>
Δ) Κέρδη που θα φορολογηθούν στην αυτή χρήση (1.200.000-270.000)	930.000

ΤΟΝΙΖΕΤΑΙ, ότι δεν δικαιούται η επιχειρήση να δημιουργήσει αφορολόγητη έκπτωση ούτε και για το τμήμα των επενδύσεων που δεν επιχορηγείται με τον αναπτυξιακό νόμο.

Έστω ότι μια επιχείρηση, πραγματοποίησε παραγωγική επένδυση αξίας 200.000.000 δρχ. Επιχορηγήθηκε από το Δημόσιο για την επένδυση αυτή με το ποσό των 70.000.000 δρχ. Βάση της παραπάνω διάταξης η επιχείρηση αυτή, δεν μπορεί να δημιουργήσει αφορολόγητη έκπτωση, για το τμήμα της επένδυσης (200-70) των 130.000.000 δρχ.

6. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΜΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αν από τα τηρούμενα βιβλία των πιο πάνω επιχειρήσεων εξάγονται καθαρά κέρδη κατά κλάδο εκμετάλευσης, οι αφορολόγητες εκπτώσεις θα υπολογιστούν μόνο στα κέρδη των κλάδων, οι δραστηριότητες των οποίων υπάγονται στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου. Αν και ο λογιστικός διαχωρισμός των καθαρών κερδών είναι αδύνατος, τότε τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν για κάθε κλάδο θα βρίσκονται με επιμερισμό του συνόλου των κερδών της επιχείρησης, σε μέρη ανάλογα με τα ακαθάριστα έσοδα κάθε κλάδου επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Για καλύτερη κατανόηση παραθέτουμε τα ακόλουθα παραδείγματα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Έστω ότι η εμπορική και βιομηχανική ανώνυμη εταιρία, που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Β, θα πραγματοποιήσει μέσα στη τρέχουσα χρήση:

- α) νέες παραγωγικές επενδύσεις αξίας 10.000.000 δρχ. β) καθαρά κέρδη και από τους δύο κλάδους επιχειρηματικής δράσης 6.000.000 δρχ. και τα οποία δεν μπορούν να διαχωριστούν βάση των εγγραφών στα βιβλία γ) ακαθάριστα έσοδα 80.000.000 δρχ. (60.000.000 βιομηχανικού κλάδου και 20.000.000 εμπορικού κλάδου) και δ) η ανώνυμη εταιρία σχημάτισε τακτικό αποθεματικό 300.000 δρχ. και μοίρασε μερίσματα στους μετόχους 1.700.000 δρχ. Με βάση τα πιο πάνω δεδουλένα η επιχείρηση που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Β δικαιούται να σχηματίσει για το τρέχων

έτος χρήσης αφορολόγητη έκπτωση ως εξής:

A) Αναλογούντα καθαρά κέρδη στο Βιομηχανικό κλάδο	6.000.000	$60.000.000 / 80.000.000$	4.500.000
Μείον: τακτικό αποθεματικό και μερίσματα που αναλογούν στα καθαρά κέρδη του Βιομηχανικού κλάδου	2.000.000	$4.500.000 / 6.000.000$	1.500.000
Υπόλοιπο κερδών, στα οποία θα υπολογιστεί η αφορολόγητη έκπτωση			<u>3.000.000</u>
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (10.000.000 \times 60%)			<u>6.000.000</u>
Γ) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων της τρέχουν χρήσης (3.000.000 \times 60%)			1.800.000
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων χρήσης για έκπτωση από τα κέρδη των αμέσως επομένων χρήσεων (6.000.000 - 1.800.000)			<u>4.200.000</u>

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Έστω ότι εμπορική ουμόρυθμη εταιρία που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Γ, πραγματοποίησε μέσα στην τρέχουσα χρήση: α) παραγωγικές επενδύσεις για τον εκσυγχρόνισμό των εγκαταστάσεων του ξενοδοχείου αξίας 2.000.000 δρχ. β) καθαρά κέρδη και από τους δύο κλάδους επιχειρηματικής δράσης 1.600.000 δρχ. και τα οποία δεν μπορούν να διαχωριστούν βάση των εγγράφων στα βιβλία γ) ακαθάριστα έσοδα 40.000.000 δρχ. (30.000.000 ξενοδοχειακού κλάδου και 10.000.000 εμπορικού κλάδου) και δ) ότι δεν έγινε καμία ανάλυψη κερδών από τους εταίρους στην τρέχουσα χρήση. Με βάση τα ανωτέρω, η επιχείρηση που είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Γ, δικαιούται να σχηματίσει για το τρέχον έτος χρήσης αφορολόγητη έκπτωση ως εξής:

A) Αναλογούντα καθαρά κέρδη στον ξενοδοχειακό κλάδο	1.600.000	$30.000.000 / 40.000.000$	<u>1.200.000</u>
B) Αξία επενδύσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση (2.000.000 \times 75%)			1.500.000
Γ) Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων της τρέχουσας χρήσης (1.200.000 \times 75%)			900.000
Υπόλοιπο αξίας επενδύσεων τρέχουν χρήσης για έκπτωση από τα κέρδη των επομένων χρήσεων (1.500.000 - 900.000)			<u>600.000</u>

Δ) Φορολογητέα κέρδη χρήσης (1.600.000-900.000)

700.000

Πρέπει να σημειώσουμε ότι στα βιομηχανικά και λοιπά κέρδη των επιχειρήσεων που προέρχονται από κλάδους εκμετάλλευσης, που υπάγονται στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου ο οποίος κοινοποιείται, περιλαμβάνονται και οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την δραχμοποίηση των απαιτήσεων, που προέρχονται από την πώληση των προϊόντων των κλάδων αυτών στο εξωτερικό, κατά την ημέοα της εισπραξής τους ή της αποτίμησης στους στην απογραφή, καθόσον τα έσοδα αυτά, ως παρεπόμενα έσοδα της εξαγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης, αποτελούν έσοδα που προέρχονται κατά βάση από την πώληση προϊόντων των πιο πάνω κλάδων και κατά συνέπεια και τα έσοδα αυτά, θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της αφορολόγητης έκπτωσης.

7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ

A) Φορολογία των αφορολόγητων εκπτώσεων στο όνομα του εταίρου

Το ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης που πραγματοποιήθηκε, φορολογείται στο όνομα του εταίρου (δηλ. δεν προστίθεται στα κέρδη της εταιρίας) όταν:

α) Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου στο όνομα του αποχωρούντος εταίρου και στο χρόνο που αποχωρεί, για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό του αφορολόγητου αποθεματικού που σχηματίστηκε και αναλογεί στον εταίρο που αποχωρεί, βρίσκεται με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία. Το ποσό αυτό προσθέτεται στα λοιπά εισοδήματα του εταίρου που αποχωρεί και φορολογείται με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της αποχώρησής του.

β). Σε περίπτωση μεταβίβασης της εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία. Επομένως και στην περίπτωση αυτή, αφού βρεθεί το ποσό του αφορολόγητου αποθεματικού που σχηματίστηκε, το οποίο αναλογεί σε εκείνον που μεταβιβάζει την εταιρική του μερίδα, προσθέτεται αυτό στα λοιπά εισοδήματα του και φορολογείται με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος στο χρόνο μεταβίβασης της εταιρικής μερίδας.

γ) Σε περίπτωση ανάληψης της αφορολόγητης έκπτωσης από εταίρο ή τους κληρονόμους του, στο όνομα του αναλαμβάνοντος, κατά το χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται απ' αυτόν. Και στην περίπτωση αυτή, το ποσό του αφορολόγητου αποθεματικού που αναλαμβάνει ο εταίρος ή οι κληρονόμοι του, προσθέτεται στα λοιπά εισοδήματα του αναλαμβάνοντος και φορολογείται με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της ανάληψης αυτού.

δ) Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου, στο χρόνο του θανάτου και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρία. Επομένως, αν με το θάνατο ενός από τους εταίρους, η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, το ποσό των σχηματισθέντων αφορολόγητων αποθεματικών, που αναλογεί στους λοιπούς εταίρους με βάση τα ποσοστά συμμετοχής τους στην εταιρία δεν υπόκειται σε φορολογία. Αντίθετα υπόκειται σε φορολογία, στο όνομα του κληρονόμου, στο χρόνο θανάτου

του εταίρου, το ποσοστό των σχηματισθέντων αφορολόγητων αποθεματικών με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού, το οποίο αναλογεί στον θανάτο έταιρο ήε βάση το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία και τούτο γιατί οι κληρονόμοι του αποθάνωντος εταίρου μη συμμετέχοντος στην εταιρία, ανέλαβαν το αποθεματικό αυτό κατά το χρόνο του θανάτου εταίρου, κατά τον οποίο έγινε και η αποχώρησή τους από την εταιρία.

B) Φορολογία αφορολόγητων εκπτώσεων στο όνομα της εταιρίας

Ο νόμος λέει ότι τα πάγια στοιχεία δεν πρέπει να πουληθούν πριν περάσουν πέντε χρόνια. Αν όμως σε μια διαχειριστική χρήση πουληθούν από την επιχείρηση, τα πάγια περουσιακά στοιχεία που αποτελούν νέες παραγωγικές επενδύσεις και εφόσον η πώληση έγινε πριν περάσουν πέντε χρόνια από την αγορά του παγίου, τότε η επιχείρηση υπόκειται σε προστιθέμενη φορολογία στα κέρδη της με το ολικό ποσό του αφορολόγητου απόθεματικού που έχει δημιουργήσει για αυτή την επένδυση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μια A.Ε πραγματοποιεί στην περιοχή Β παραγωγική επένδυση (μηχάνημα) αξίας 15.000.000 δρχ. στις 31/7/90.

Η αφορολόγητη έκπτωση που δικαιούται είναι: $15.000.000 \times 60\% = 9.000.000$
Έστω στις 31/12/91 έχει σχηματίσει την αφορολόγητη έκπτωση των 9.000.000 δρχ. Πουλάει στις 12/2/92 το μηχάνημα. Τότε βάση του νόμου η επιχείρηση θα φορολογηθεί για τα 9.000.000 δρχ.

Ποια είναι η λογιστική αντιμετώπιση αυτού του παραδείγματος;

- Ο 41.08 δεν αποτελεί πλέον βάση του νόμου αφορολόγητο απόθεματικό.
- Μεταφέρεται λοιπόν ο 41.08 στον 42.04 "Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων."
- Ο 42.04 με τη σειρά του μεταφέρεται στον 88.06 "Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων και ο 88.06 με πίστωση, του 88.98 όταν το υπόλοιπο του 88 είναι χρεωστικό ή στον 88.99 όταν το υπόλοιπο είναι πιστωτικό.

-ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

41.08	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΝΟΜΩΝ	9.000.000
42.04	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	9.000.000
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ		

42.04	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΟΡ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	9.000.000
88.06	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	9.000.000
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ		

Υπάρχει όμως μια εξαίρεση. Αν η επιχείρηση μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την πώληση αντικαταστίσει τα πάγια περουσιακά στοιχεία με νέα πάγια ίσης τουλάχιστον αξίας, τότε οι αφορολόγητες εκπτώσεις που έχουν σχηματιστεί δεν φορολογούνται.

Βάση τώρα του παραδείγματος η Α.Ε θα πρέπει να τα αντικαταστήσει στις 12/6/92. Έστω και τα αντικαταστεί:

α) Αξία παγίων (μηχάνημα)=12.000.000 δρχ. Ποσό αφορολόγητης έκπτωσης $12.000.000 \times 60\% = 72.000.000$ δρχ. Εδώ βλέπουμε ότι η αξία της επένδυσης είναι μικρότερη από την προηγούμενη. Σ' αυτή την περίπτωση η Α.Ε θα φορολογηθεί στην διαφορά που υπάρχει μεταξύ των δύο επενδύσεων δηλαδή $9.000.000 - 7.200.000 = 1.800.000$ δρχ. Οι λογιστικές εγγραφές θα είναι ίδιες μ' αυτές του αρχικού παραδείγματος, με ποσό όμως 1.800.000 δρχ.

β) Αξία νέων παγίων 20.000.000 δρχ. Ποσό αφορολόγητης έκπτωσης = $= 20.000.000 \times 60\% = 12.000.000$ δρχ. Εδώ η επιχείρηση αντικατέστησε το μηχάνημα, με νέο μηχάνημα μεγαλύτερης αξίας. Σ' αυτήν την περίπτωση η επιχείρηση δικαιούται να σχηματίσει αφορολόγητο αποθεματικό για τη διαφορά των δύο επενδύσεων $12.000.000 - 9.000.000 = 3.000.000$ δρχ. Ακόμη προστιθέμενη φορολογία στα κέρδη της επιχείρησης έχουμε όταν:

Κατά τη διαχειριστική χρήση μέσα στην οποία θα γίνει διανομή ή με οποιοιδήποτε τρόπο, ανάληψη και μόνο, για το ποσό των αφορολόγητων εκπτώσεων που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί, ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων που τηρούνται, όποτε το ποσό αυτό προστίθεται στα κέρδη της χρήσης που θα γίνει η διανομή, ή η ανάληψη και φορολογούνται στη χρήση αυτή, ανεξάρτητα από το χρόνο που είχαν σχηματιστεί οι αφορολόγητες εκπτώσεις. Αν η επιχείρηση λειτουργεί με τη μορφή Α.Ε και μοιράσει τα αφορολόγητα αποθεματικά στους μετόχους της, με μορφή μερίσματος ή μετοχών σε περίπτωση κεφαλαιοποίησεώς τους, τα αποθεματικά αυτά που διανέμονται, θα επαυξήσουν αρχικά τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τα βιβλία της αυώνυμης εταιρίας στο χρόνο της διανομής και τελικά θα φορολογηθούν στο όνομα των μετόχων σύμφωνα με αυτά

που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.

Κατά τη διαχειριστική χρήση, μέσα στην οποία θα διαλυθεί η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία, λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλος της εταιρίας. Στην περίπτωση αυτή όλα τα αποθεματικά των αφορολόγητων εκπτώσεων που σχηματίστηκαν, προστίθονται στα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και θα φορολογηθούν στην διαχειριστική περίοδο μέσα στην οποία διαλύθηκε η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία.

Γ. ΑΥΞΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

1. ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΥΧΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στους αναπτυξιακούς νόμους, παρέχεται το δικαίωμα να διενεργούν πέρα των τακτικών αποσβέσεων που ισχύουν κάθε φορά και πρόσθετες αποσβέσεις στα πάγια περουσιακά στοιχεία που αποκτούν, με την προϋπόθεση όμως ότι τα πάγια αυτά στοιχεία αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις. Επομένως στα πάγια περουσιακά στοιχεία που δεν αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις (π.χ. έπιπλα και σκεύη γραφείου, επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι έξι θέσεων κ.λ.π) δεν παρέχεται το δικαίωμα στις επιχειρήσεις να διενεργούν πρόσθετες αποσβέσεις. Ακόμη πρέπει να τονίσουμε ότι προαυξάνονται οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων που ισχύουν κάθε φορά επί των παγίων περουσιακών στοιχείων τα οποία αποκτούν οι επιχειρήσεις. Τα αυξημένα ποσοστά αποσβέσεων διαφοροποιούνται ανάλογα με την περιοχή στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τις βάρδιες εργασίας ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΧΗ Α

α) Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν μία βάρδια, δε δικαιούνται αυξημένων αποσβέσεων.

β) Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν δύο βάρδιες και εφόσον ο μέσος ετήσιος όρος του αριθμού των απασχολουμένων εργατών στη δεύτερη βάρδια ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον προς το ήμισυ (50%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια, δικαιούνται αυξημένου ποσοστού αποσβέσεων 20%.

γ) Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τρεις βάρδιες και με την προϋπόθεση ότι στη δεύτερη και τρίτη βάρδια, ο μέσος ετήσιος όρος του αριθμού των απασχολουμένων εργατών ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον τέσσερα πέμπτα (80%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια, δικαιούνται αυξημένου ποσοστού αποσβέσεων 40%.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β

Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν μία βάρδια δικαιούνται αυξημένου ποσοστού απόσβεσης 20%, ενώ στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούν δύο ή τρεις βάρδιες και εφόσον πληρούν τις πιο πάνω προϋποθέσεις σχετικά με τον αριθμό των απασχολουμένων εργατών δικαιούνται αυξημένης απόσβεσης 40% ή 80% αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ

Επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες στην περιοχή αυτή και χρησιμοποιούν μία μόνο βάρδια, δικαιούνται αυξημένο ποσοστό αποσβέσεων 35%, ενώ στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούν δύο ή τρεις βάρδιες και εφόσον πληρούν τις πιο πάνω προϋποθέσεις, σχετικά με τον αριθμό των απασχολουμένων εργατών, δικαιούνται αυξημένο ποσοστό απόσβεσης 70% ή 120% αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ

Επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες στην περιοχή αυτή και χρησιμοποιούν μία μόνο βάρδια, δικαιούνται αυξημένου ποσοστού αποσβέσεων 50%, ενώ στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούν δύο ή τρεις βάρδιες και εφόσον πληρούν τις πιο πάνω προϋποθέσεις, σχετικά με τον αριθμό των απασχολουμένων εργατών, δικαιούνται αυξημένο ποσοστό απόσβεσης 100% ή 150% αντίστοιχα.

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΥΞΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΕ ΠΙΝΑΚΑ

ΠΕΡΙΟΧΗ	A ΒΑΡΔΙΑ	B ΒΑΡΔΙΑ	Γ ΒΑΡΔΙΑ
A	--	20%	40%
B	20%	40%	80%
Γ	35%	70%	120%
Δ	50%	100%	150%

Για τις μεταλλευτικές και λατομικές επιχειρήσεις, εκτός των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιοχών αυτών, ισχύει το καθεστώς της περιοχής Γ (35%, 70%, 120% αντίστοιχα με τις βάρδιες) ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης.

Για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ιαματικές πηγές εκτός τις βιομηχανικές καθώς και τα κατασκηνωτικά κέντρα CAMPINGS, οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων που ισχύουν κάθε φορά επί των παγίων περουσιακών στοιχείων, προσαυξάνονται ανάλογα με την περιοχή στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση ως εξής:

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τα κατασκηνωτικά κέντρα CAMPINGS καθώς και οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών (εκτός των βιομηχανικών) που είναι εγκαταστημένες στην Α περιοχή δε δικαιούνται τα αυξημένα ποσοστά αποσβέσεων, ενώ για τις εγκαταστημένες στη Β,

Γ και Δ περιοχή, οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων προσαυξάνονται κατά ποσοστό 20%, 35% και 50% αντίστοιχα.

Δαπάνες κατασκευής και βελτίωσης κτιρίων και εγκαταστάσεων που θα χρησιμοποιηθούν για την αναψυχή και τη συνεστίαση των εργατών και υπαλλήλων των επιχειρήσεων, μπορούν να αποσβεστούν εφάπαξ κατά τον πρώτο χρόνο της επένδυσης και ανεξάρτητα από την περιοχή που πραγματοποιούνται οι δαπάνες αυτές.

Ειδικότερα:

Οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις, είτε για την ανέγερση κτιρίων και την τοποθέτηση των απαραίτητων εγκαταστάσεων σ' αυτά, είτε για τη βελτίωση υπαρχόντων κτιρίων και εγκαταστάσεων που σκοπό έχουν να χρησιμοποιηθούν για την αναψυχή και συνεστίαση των εργατούπαλλήλων της επιχείρησης, αποσβένονται σε ποσοστό 100% μέσα στο πρώτο χρόνο που πραγματοποιείται η επένδυση και ανεξάρτητα από την περιοχή που πραγματοποιείται αυτή. Τονίζεται δτι, προκειμένου να αποσβεστούν εφάπαξ οι δαπάνες για την κατασκευή και βελτίωση κτιρίων και εγκαταστάσεων, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η χρησιμοποίηση αυτών, αποκλειστικό και μόνο για τους σκοπούς που αναφέρει ρητά ο νόμος δηλ. για την αναψυχή και συνεστίαση του εργατούπαλληλικού προσωπικού της επιχείρησης.

Διευκρινίζεται δτι η διενέργεια εφάπαξ της απόσβεσης των δαπανών κατασκευής και βελτίωσης κτιρίων και εγκαταστάσεων δεν είναι υποχρεωτική για τις επιχειρήσεις, αλλά προεραιτική, εφόσον με τον πιο πάνω τρόπο η απόσβεση των δαπανών αυτών δεν αποτελεί πραγματική φθορά των παγίων περουσιακών στοιχείων, αλλά αποτελεί φορολογικό κίνητρο. Επομένως, αν μια επιχείρηση δεν αποσβέσει εφάπαξ τις πιο πάνω δαπάνες κατά τον πρώτο χρόνο της επένδυσης, δεν στερείται του δικαιώματος να ενεργήσει αποσβέσεις στις δαπάνες αυτές στα επόμενα χρόνια, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για τη διενέργεια αποσβέσεων.

Παρέχεται επίσης το δικαίωμα σε επιχειρήσεις να αποσβέσουν κατά ποσοστό 100% ορισμένες δαπάνες κατά το πρώτο έτος της πραγματοποίησης αυτών υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Ειδικότερα:

Οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις για έργα τέχνης ελλήνων καλλιτεχνών τα οποία ενσωματώνονται ή τοποθετούνται στα κτίρια τους, μπορούν να αποσβεστούν εφάπαξ μέσα στον πρώτο χρόνο που πραγματοποιήθηκε η επένδυση, με την απαραίτητη δύναμη προϋπόθεση ότι η αξία αυτών να μην είναι μεγαλύτερη από το 3% της συνολικής αξίας του κτι-

ρίου μέσα στο οποίο ενσωματώνονται ή τοποθετούνται μόνιμα. Σε περίπτωση όμως που η αξία των έργων αυτών είναι μεγαλύτερη από το 3% της συνολικής αξίας του κτιρίου, το επιπλέον του 3% ποσό υπόκειται σε απόσβεση με τους συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων που ισχύουν κάθε φορά. Ως έργα τέχνης θεωρούνται οι πίνακες ζωγραφικής, οι ανάγλυφες παραστάσεις, τα αγάλματα, τα ψηφιδωτά, οι τοιχογραφίες κ.λ.π.

Δικαίωμα για τη διενέργεια των παραπάνω αποσβέσεων έχουν όλες οι επιχειρήσεις ανεξάρτητα από την περιοχή που είναι εγκαταστημένες. Κατά συνέπεια, όλες οι επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες στην Α, Β, Γ και Δ περιοχή, εφόσον πραγματοποιούν δαπάνες για την αγορά έγων τέχνης, έχουν δικαίωμα να αποσβέσουν αυτές εφάπαξ μέσα στον πρώτο χρόνο που πραγματοποιήθηκαν αυτές.

Οι δαπάνες των επιχειρήσεων για την φιλοτέχνηση, κατασκευή ή αγορά έργων τέχνης, οι οποίες μπορούν να αποσβεστούν με τον πιο πάνω τρόπο, αφορούν μόνο έργα τέχνης ελλήνων καλλιτεχνών και επομένως δεν παρέχεται δικαίωμα εφάπαξ απόσβεσης των δαπανών για έργα τέχνης ξένων καλλιτεχνών.

Τα διάφορα έργα τέχνης που ενσωματώνονται μέσα στο κτίριο και για τα οποία οι δαπάνες απόκτησης αποσβέστηκαν εφάπαξ κατά τον πρώτο χρόνο της επένδυσης δεν μπορούν να αφαιρεθούν πριν την παρέλευση δέκα χρόνων ή την κατεδάφιση του κτιρίου.

2. ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Τα αυξημένα ποσοστά αποσβέσεων που προβλέπονται από τους αναπτυξιακούς νόμους εφαρμόζονται μόνο στα πάγια περουσιακά στοιχεία κυριότητας της επιχείρησης, τα οποία αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις. Κατά συνέπεια, τα πρόσθετα ποσοστά αποσβέσεων εφαρμόζονται στα κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, εγκαταστάσεις κ.λ.π. τα οποία αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις. Αντίθετα, τα πρόσθετα ποσοστά αποσβέσεων δεν εφαρμόζονται στα έπιπλα και σκεύη γραφείου, στα επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι έξι θέσεων, στα μεταχειρισμένα μηχανήματα και μεταφορικά μέσα κ.λ.π. γιατί τα πάγια αυτά στοιχεία δεν αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις.

Για την εφαρμογή των αυξημένων ποσοστών αποσβέσεων επό των πάγιων περουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που υπάγονται στους αναπτυξιακούς νόμους, απαιτείται, προκειμένου για επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τρείς βάρδιες, η απασχόληση στη δεύτερη και τρίτη βάρδια κατά μέσο ετήσιο δρο, αριθμού εργατών, σε ποσοστό τουλάχιστον τέσσερα

πέμπτα (80%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια και ποσοστό ίσο τουλάχιστον προς το μισό (50%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια, προκειμένου για επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν δύο βάρδιες. Ως πρώτη βάρδια, για την εφαρμογή των αυξημένων ποσοστών αποσβέσεων, θεωρείται αυτή που καλύπτει τη χρονική διάρκεια απασχόλησης από ώρα 6 ή 7 έως 2 ή 3 μ.μ. ως δεύτερη αυτή που ακολουθεί και ως τρίτη βάρδια πάντοτε η νυχτερινή απασχόληση.

Όσοι εργάτες απασχολούνται στη δεύτερη και τρίτη βάρδια πρέπει να εργάζονται καθόλη τη διάρκεια αυτής και επομένως η τυχόν απασχόληση μερικών εργατών της πρώτης βάρδιας υπερωριακά, δε λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του προβλεπόμενου από το νόμο ποσοστού στη δεύτερη και τρίτη βάρδια, εφόσον οι υπερωριακώς εργαζόμενοι δεν απασχολούνται καθόλη τη διάρκεια της δεύτερης βάρδιας.

Διευκρινίζεται ότι η έννοια του όρου "εργάτης", προκειμένου να υπολογιστούν τα ποσοστά των απασχολούμενων εργατών σε κάθε βάρδια, θεωρείται ότι περιλαμβάνονται και οι τεχνικοί του εργοστασίου, καθώς και οι φύλακες αυτού, ενώ δεν περιλαμβάνεται το χοιρό υπαλληλικό προσωπικό του εργοστασίου.

Ο έλεγχος του απασχολούμενου αριθμού εργατοτεχνιτών σε κάθε βάρδια, γίνεται βάση των καταρτιζομένων από την επιχείρηση και θεωρουμένων από το Υπουργείο Εργασίας (τομέας απασχόλησης) ή από τις κατά τόπους Επιθεωρήσεις Εργασίας καταστάσεων εβδομαδιαίων ωρών εργασίας του απασχολούμενου προσωπικού κατά βάρδια στην επιχείρηση.

Διευκρινίζεται ότι ο μέσος ετήσιος όρος του αριθμού των απασχολουμένων στη δεύτερη και τρίτη βάρδια εργατών συγκρίνεται, προκειμένου να κριθεί αν υπάρχουν τα ποσοστά που καθορίζει ο νόμος, προς το μέσο ετήσιο όρο του αριθμού των απασχολουμένων εργατών στην πρώτη βάρδια της επιχείρησης, στην περίπτωση που αυτή δε διαθέτει αυτοτελείς εργοστασιακές μονάδες και ανεξάρτητα αν έχει ένα ή περισσότερους κλάδους εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση αυτή οι πρόσθετες αποσβέσεις υπολογίζονται στα πάγια περουσιακά στοιχεία της επιχείρησης που αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις σύμφωνα με τους αναπτυξιακούς νόμους. Αν όμως η επιχείρηση διαθέτει αυτοτελείς εργοστασιακές μονάδες και ανεξάρτητα αν έχει ένα ή περισσότερους κλάδους εκμετάλλευσης, ο μέσος ετήσιος όρος του αριθμού των απασχολουμένων στη δεύτερη και τρίτη βάρδια εργατών κάθε μιας εργοστασιακής μονάδας συγκρίνεται προς το μέσο ετήσιο όρο του αριθμού των εργατών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια της αυτής εργοστασιακής μονάδας. Σ'αυτή την περίπτωση, όταν υπάρχει δεύτερη ή τρίτη βάρδια, τα αυξημένα ποσοστά αποσβέσεων υπολογίζονται

στα πάγια περουσιακά στοιχεία της εργοστασικής μονάδας, για την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις διενέργειας αυξημένων αποσβέσεων της δεύτερης ή τρίτης βάρδιας και τα οποία αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις.

Οι αυξημένες αποσβέσεις δεν αποτελούν στοιχείο του κόστους των επιχειρήσεων. Συνεπώς, η διενέργεια των αυξημένων ποσοστών αποσβέσεων δεν είναι υποχρεωτική για τις επιχειρήσεις, εφόσον αυτές δεν απεικονίζουν πραγματική φθορά των παγίων πεουσιακών στοιχείων, αλλά αποτελούν φορολογικό κίνητρο. Επομένως, αν η επιχείρηση σε μια διαχειριστική χρήση δεν κάνει χρήση των αυξημένων συντελεστών αποσβέσεων, ολικώς, ή μερικώς, δε.. χάνει το δικαίωμα να ενεργήσει πρόσθετες αποσβέσεις στις επόμενες χρήσεις, όχι όμως σωρευτικά και για το ποσό των προσθέτων αποσβέσεων που δε διενέργησε σε μια διαχειριστική χρήση.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση λάβει δωρεάν επιχορήγηση, το ποσό αυτής αφαιρείται από την αξία κτήσεως του παγίου στοιχείου και επί του υπολοίπου υπολογίζονται οι τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις.

Επειδή όμως, σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ οι αποσβέσεις πρέπει να υπολογίζονται επί του συνολικού κόστους κτήσεως, αφού υπολογιστούν κανονικά πάνω στο συνολικό κόστος, μεταφέρεται από το λογαριασμό της επιχορηγήσεως (41.10) στο λογαριασμό "Έκτακτα και ανόργανα έσοδα (81.01) ποσό ίσο με τις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις που αναλογούν στην αξία των αποσβέσιμων παγίων στοιχείων που χρηματοδοτήθηκαν με επιχορηγήσεις..

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

✓ Μια οικονομική μονάδα της περιοχής Γ σε μια βάρδια εργασίας πραγματοποίησε εισαγωγή μηχανολογικού εξοπλισμού αξίας 100.000.000 δρχ. και επιχορηγήθηκε από το Δημόσιο κατά 40% (συντελεστής τακτικής απόσβεσης 20%).

Ετήσια συνολική απόσβεση=

$$=100.000.000 \times (20+20 \times 35\%) \% = 100.000.000 \times 27\% = 27.000.000$$

- Τακτική απόσβεση= $100.000.000 \times 20\% = 20.000.000$

- Πρόσθετη απ/ση = $100.000.000 \times 7\% = 7.000.000$

Επιχορήγηση Δημοσίου= $100.000.000 \times 40\% = 40.000.000$

Ετήσια συνολική απόσβεση επιχορήγησης= $40.000.000 \times 27\% = 10.800.000$

- Τακτική απόσβεση= $40.000.000 \times 20\% = 8.000.000$

- Πρόσθετη απ/ση = $40.000.000 \times 7\% = 2.800.000$

ΑΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚ.	100.000.000
12.00	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	
12.00.00	<u>ΜΗΧΑΝΗΜΑ "Α" Ν.1892/90</u>	
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘ/ΜΑ	100.000.000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
	ΑΓΟΡΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	40.000.000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
41	ΑΠΟΘ/ΚΑ-ΔΙΑΦ.ΑΝ/ΓΗΣ	40.000.000
41.10	ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.10.00	<u>ΕΠΙΧΟΡ/ΣΗ Ν.1892/90</u>	
	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	
66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧ.	20.000.000
66.02	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
85	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧ. ΜΗ ΕΝΣΩΜ/ΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡ- ΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	7.000.000
85.02	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝ.ΕΓΚ.	27.000.000
12.99	ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΜΗΧΑΝ/ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤ/ΣΕΙΣ	
12.99.00	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΜΗΧΑΝ/ΤΑ</u>	
	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ (20+7)%	
41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦ.ΑΝ/ΓΗΣ	10.800.000
41.10	ΕΠΙΧΟΡ/ΣΕΙΣ ΠΑΓ.ΕΠΕΝ/ΣΕΩΝ	
41.10.00	<u>ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ Ν.1892/90</u>	
81	ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	10.800.000
81.01	ΕΚΤΑΚΤΑ Κ'ΑΝΟΡ.ΕΣΟΔΑ	
	ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

81.01.05 ΑΝΑΛΟΓΟΥΣΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗ-
ΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑ-
ΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(27.000.000χ40%) Η' (40.000.000χ27%)

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων σε περίπτωση που η επιχορήγηση δώθηκε για περισσότερα του ενός πάγια στοιχεία, το ποσό της επιχορηγήσεως επιμερίζεται σε μέρη ανάλογα με βάση το κόστος κτήσεως καθενός παγίου στοιχείου για τα οποία δώθηκε επιχορήγηση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η εγκαταστημένη στην περιοχή Δ υφαντουργική επιχείρηση έχει κατά την 31.12.1991 τα εξής πάγια στοιχεία: κτίρια 6.000.000 δρχ, μηχανήματα και εγκαταστάσεις 10.000.000 δρχ. και μεταφορικά μέσα 4.000.000 δρχ, για τα οποία έλαβε συνολικά επιχορήγηση 6.000.000 δρχ. Η επιχείρηση εργάζεται μια βάρδια.

Προσδιορίζεται το ποσοστό επιχορήγησης που αναλογεί σε κάθε περουσιακό στοιχείο:

Επιχορήγηση κτιρίων	6.000.000χ6.000.000/20.000.000	=	1.800.000
-// - μηχανημάτων	6.000.000χ10.000.000/20.000.000	=	3.000.000
-// - μετ/κών μέσων	6.000.000χ4.000.000/20.000.000	=	<u>1.200.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ			<u>6.000.000</u>

Υπολογίζονται οι αποσβέσεις επί του κόστους κτήσεως:

ΣΤΟΙΧΕΙΟ	ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ			ΣΥΝΟΛΟ
		ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ		
Κτίρια	6.000.000	8% 480.000	4% 240.000		720.000
Μηχ/τα	10.000.000	12% 1.200.000	6% 600.000		1.800.000
Μετ.μέσα	4.000.000	20% <u>800.000</u>	10% <u>400.000</u>		<u>1.200.000</u>
		<u>2.480.000</u>	<u>1.240.000</u>		<u>3.720.000</u>

Υπολογίζονται οι αποσβέσεις επι της χορηγήσεως:

ΣΤΟΙΧΕΙΟ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ			ΣΥΝΟΛΟ
				ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ		
Κτίρια	1.800.000	8%	144.000	4%	72.000	216.000
Νηχ/τα	3.000.000	12%	360.000	6%	180.000	540.000
Μετ.μέσα	1.200.000	20%	<u>240.000</u>	10%	<u>120.000</u>	<u>360.000</u>
			<u>744.000</u>		<u>372.000</u>	<u>1.116.000</u>

Οι εγγραφές είναι ανάλογες με αυτές του προηγούμενου παραδείγματος αλλά θα γίνει λόγος και πιο κάτω.

3.ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ (ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ)

✓ Το Ε.Γ.Λ.Σ επιβάλλει τον έμμεσο τρόπο αποσβέσεως των παγίων (ενσώματων και ασώματων) στοιχείων, καθώς και των εξόδων εγκαταστάσεως. Οι αποσβέσεις παρακολουθούνται στον τελευταίο δευτεροβάθμιο (με κωδικό 99) κάθε πρωτοβάθμιου λογαριασμού αποσβέσιμου στοιχείου και λειτουργούν ως αντίθετοι λογαριασμοί των υπολογισμών του πρωτοβάθμιου λογαριασμού. Οι αντίθετοι αυτοί λογαριασμοί αναλύονται σε τριτοβάθμιους, οι οποίοι αντιστοιχούν στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς με τους οποίους παρακολουθούνται τα αποσβέσιμα πάγια στοιχεία. Έτσι π.χ. οι αποσβέσεις περουσιακών στοιχείων που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 12 "μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός" παρακολουθούνται στο λογαριασμό 12.99 "αποσβεσμένα μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανικός εξοπλισμός", ο οποίος αναλύεται παρατέρω σε τριτοβάθμιους που αντιστοιχούν στους λοιπούς δευτεροβάθμιους του 12 ως εξής:

<u>ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ</u>	<u>ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΣΒ/ΝΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ</u>
12.00 Μηχανήματα	12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα
12.01 Τεχνικές εγκαταστάσεις	12.99.01 Αποσβ/νες τεχνικές εγκατ/σεις
12.02 Φορητά μηχ/τα χειρός	12.99.02 Αποσβ/να φορητά μηχ/τα χειρός
κ.λ.π	κ.λ.π

Η δαπάνη (έξοδο) των τακτικών αποσβέσεων θεωρείται οργανικό έξοδο και καταχωρείται στο λογαριασμό 66 "αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος", ενώ οι πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις θεωρούνται ανδργανοί έξοδοι και καταχωρούνται στον

αποτελεσματικό λογαριασμό 85 "αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος". Έτσι, το ημερολογιακό άρθρο των αποσβέσεων λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

66 Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτ/κό κόστος
66.01 Αποσβέσεις κτιρίων-εγκατ/σεων κτιρίων-τεχνικών έργων κ.λ.π.
85 Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος
85.01 Αποσβέσεις κτιρίων-εγκατ/σεων κτιρίων-τεχνικών έργων κ.λ.π.
11.99 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα κ.λ.π.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ - ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έστω βιομηχανική επιχείρηση, που εδρεύει στη περιοχή Δ και λειτουργεί με δύο βάρδιες, αγόρασε την 31/12/1990 ένα φορτηγό αυτοκίνητο αξίας κτήσεως 5.000.000 δρχ.

Αφού η επιχείρηση είναι εγκαταστημένη στην περιοχή Δ και λειτουργεί με δύο βάρδιες δικαιούται αύξηση του ποσοστού των αποσβέσεων κατά 100%. Έτσι η επιχείρηση υπολογίζει τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις ως εξής:

	Τακτικές	Πρόσθετες
Το έτος 1991 (5.000.000x20%)	1.000.000	1.000.000
" 1992	1.000.000	1.000.000
" 1993	<u>1.000.000</u>	<u>-</u>
	<u>3.000.000</u>	<u>2.000.000</u>

Το αυτοκίνητο αποσβέστηκε ήδη στα τρία χρόνια λειτουργίας του, ενώ εξακολούθησε να λειτουργεί επί δύο ακόμη χρόνια.

Οι λογιστικές εγγραφές είναι οι εξής:

α) Στις χρήσεις 1991 και 1992

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧ.	
	ΕΝΣ/ΝΩΝ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡ.ΚΟΣΤ.	1.000.000
66.03	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕΤ/ΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	
66.03.02	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ</u>	
85	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧ.	
	ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟ	

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.000.000
85.03	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕΤ.ΜΕΣΩΝ	
85.03.02	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΦΟΡ.ΑΥΤ/ΤΩΝ</u>	
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	¶.000.000
13.99	ΑΠΟΣ/ΝΑ ΜΕΤ/ΚΑ ΜΕΣΑ	
13.99.02	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΦΟΡΤΗΓΑ</u>	
	<u>ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ</u>	

ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	1.000.000
80.00	ΛΟΓ.ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤ/ΣΗΣ	
80.00.66	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓ.ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ</u>	
	<u>ΕΝΣΩΜ/ΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤ.ΚΟΣΤΟΣ</u>	
66.03.02	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΦΟΡΤΗΓΩΝ</u>	
	<u>ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ</u>	1.000.000

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.000.000
86.03	ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΑΠ/ΣΕΙΣ	
	ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟ ΛΕΙΤ.ΚΟΣΤΟΣ	
85	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ	
	ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ	
	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.000.000
85.03.02	<u>ΑΠΟΣΒ.ΦΟΡΤ.ΑΥΤ/ΤΩΝ</u>	

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

✓β) Στη χρήση 1993 θα γίνει η πρώτη εγγραφή μόνο για τις τακτικές αποσβέσεις και θα γίνει και η δεύτερη εγγραφή.

— Ήδη την 31.12.1993 οι σχετικοί λογαριασμοί θα έχουν ως εξής:

ΦΟΡΤΗΓΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ Ν...	ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΑ ΦΟΡΤΗΓΑ ΑΥΤΟΚ/ΤΑ
12/90 5.000.000	12/91 2.000.000
	12/92 2.000.000
	12/93 1.000.000

Με τη διενέργεια των πρόσθετων αποσβέσεων και των παραπάνω λογιστικών εγγραφών:

α) Τα κέρδη των χρήσεων 1991 και 1992 εμφανίζονται μειωμένα καθεμιά ανά 1.000.000, με αντίστοιχη εμφάνιση αυξημένων κερδών στις χρήσεις 1994 και 1995.

β) Η αναπόσβεστη αξία του παγίου στοιχείου και οι αποσβέσεις εμφανίζονται στους ισολογισμούς της επιχειρήσεως εσφαλμένα, καθόλη τη διάρκεια της ζωής του στοιχείου, ως εξής:

ΤΕΛΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ		ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ	
		ΕΓΓΙΝΑΝ	ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ	ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ	ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΜΦΑΝ/ΤΑΙ
1991	5.000.000	2.000.000	1.000.000	3.000.000	4.000.000
1992	5.000.000	4.000.000	2.000.000	1.000.000	3.000.000
1993	5.000.000	5.000.000	3.000.000	---	2.000.000
1994	5.000.000	---	4.000.000	---	1.000.000
1995	5.000.000	---	5.000.000	---	---

Σημείωση: Στους ισολογισμούς δε γίνεται διάκριση των συσωρευμένων αποσβέσεων σε τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις, πληροφορία σημαντική για να σχηματίζει ο μελετήτης του ισολογισμού κάποια εικόνα, όχι απόλυτα ακριβή, των σχετικών αποθεματικών που έχει η εταιρεία σχηματίσει.

γ) Το κόστος παραγωγής στις χρήσεις 1994 και 1995 προσδιορίζεται στην πράξη εσφαλμένα, αφού δεν περιλαμβάνει τις τακτικές αποσβέσεις που αναλογούν στις χρήσεις αυτές.

Από τα παραπάνω συνεπάγεται το συμπέρασμα ότι η λογιστική αντιμετώπιση των πρόσθετων αποσβέσεων παραβιάζει την αυτοτέλεια των χρήσεων, αφήνει στο Δ.Σ της εταιρείας την ευχέρεια να προσδιορίζει κατά βούληση το αποτέλεσμα της χρήσεως και κατ' επέκταση να αλλοιώνει την αναπόσβεστη αξία των παγίων με τη δημιουργία αφανών αποθεματικών.

4. ΟΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Οι πρόσθετες αποσβέσεις δεν είναι αποσβέσεις, από οικονομική άποψη. Είτε δεχτούμε την άποψη ότι η απόσβεση αντισταθμίζει τη φθορά (λειτουργική-χρονική-οικονομική) που υπέστησαν τα πάγια στοιχεία στη συγκεκριμένη λογιστική περίοδο, είτε δεχτούμε την ορθότερη άποψη ότι η απόσβεση είναι το κόστος κτήσεως των υπηρεσιών που τα πάγια

στοιχεία προσφέρουν στην επιχείρηση στη συγκεκριμένη λογιστική περίοδο οι καλούμενες πρόσθετες αποσβέσεις δεν είναι δυνατό να χαρακτηρίζονται αποσβέσεις, κυρίως γιατί το ύψος αυτών εξαρτάται από την περιοχή στην οποία είναι εγκαταστημένη η επιχείρηση. Έτσι κατά τους αναπτυξιακούς νόμους, μια βιομηχανική επιχείρηση, που είναι εγκαταστημένη στην Αττική και εργάζεται με μια βάρδια, δεν έχει δικαίωμα διενέργειας πρόσθετων αποσβέσεων, ενώ επιχείρηση του αυτού κλάδου, που εργάζεται με μια επίσης βάρδια και είναι εγκαταστημένη λ.χ. στο νησί Χίος έχει δικαίωμα διενέργειας αποσβέσεων αυξημένων κατά 50%. Αλλά όπως είναι προφανές, ο τόπος εγκαταστάσεως της επιχειρήσεως δεν έχει καμία σχέση με το ύψος των αποσβέσεων και δεν μπορεί να αποτελεί το μέτρο αυτών.

Αποσβέσεις από οικονομική άποψη είναι δυνατό να χαρακτηριστούν μόνο οι πρόσθετες αποσβέσεις που υπολογίζονται στην περιοχή Α για τις β' και γ' βάρδιες και με την προϋπόθεση ότι αυτές ανταποκρίνονται στη λειτουργική φθορά των παγίων στοιχείων, λόγω της αυξημένης λειτουργίας τους.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λόγιστικές αρχές, η επιχείρηση οφείλει να εφαρμόζει με συνέπεια, από χρήση σε χρήση, τη μέθοδο αποσβέσεως εκτός αν δικαιολογείται αλλαγή μεθόδου λόγω μεταβολής των συνθηκών, οπότε πρέπει να προσδιορίζεται και να γνωστοποιείται ποσοτικά η επίδραση από την αλλαγή και να γνωστοποιείται και η αιτία που την προκάλεσε.

Ο υπολογισμός σε μια χρήση πρόσθετων αποσβέσεων σε αντίθεση με την προηγούμενη χρήση στην οποία δεν υπολογίστηκαν τέτοιες αποσβέσεις, ή υπολογισμός τέτοιων αποσβέσεων με διαφορετικά ποσοστά από εκείνα που υπολογίστηκαν οι πρόσθετες αποσβέσεις της προηγούμενης χρήσεως, αποτελεί ασφαλώς μεταβολή μεθόδου αποσβέσεως, που δεν δικαιολογείται, αφού οι αποσβέσεις αυτές υπολογίζονται ανεξάρτητα αν μεταβλήθηκαν ή όχι οι συνθήκες που δικαιολογούν τη διενέργειά τους. Αρκεί ότι υπάρχουν κέρδη, τα οποία δεν επιθυμεί να διανείμει η διοίκηση της εταιρείας, οπότε καταφεύγει στη λύση των πρόσθετων αποσβέσεων.

Οι πρόσθετες αποσβέσεις υπολογίζονται από τις επιχειρήσεις στις κερδοφόρες χρήσεις, για να περιορίσουν τα διανεμόμενα κέρδη και το φόρο εισοδήματος επί των κερδών. Συνάγεται, λοιπόν, το συμπέρασμα ότι οι πρόσθετες αποσβέσεις δεν είναι αποσβέσεις, αλλά αφορολόγητα αποθεματικά. Τα αποθεματικά αυτά είναι προσωρινά, γιατί με την πάροδο του χρόνου εξαφανίζονται, με το ρυθμό που τα αποσβεσμένα ήδη περουσιακά στοιχεία φθείρονται και αναλίσκονται, χωρίς η επιχείρηση να διενε-

ργεί πια τακτικές αποσβέσεις γι' αυτά. Με το μηχανισμό, δηλαδή, των πρόσθετων αποσβέσεων μεταφέρονται αποτελέσματα από τις χρήσεις που διενεργούνται πρόσθετες αποσβέσεις στις επόμενες χρήσεις που τα αποσβεσμένα περουσιακά στοιχεία εξακολουθούν να λειτουργούν και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην επιχείρηση.

5. ΆΛΛΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΞΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως πρέπει να είναι, όπως ξέρουμε, ανάλογα της αναλώσεως και φθοράς των στοιχείων και της διάρκειας χρησιμοποιήσεώς τους.

Οι πρόσθετες όμως αποσβέσεις γίνονται κατ' υπέρβαση της αναλώσεως, της φθοράς και της διάρκειας χρησιμοποιήσεως των στοιχείων, με συνέπεια η αξία των στοιχείων να αποσβένεται μέσα σε λίγα έτη, ενώ τα περουσιακά στοιχεία εξακολουθούν να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην επιχείρηση.

Εξάλλου, οι πρόσθετες αποσβέσεις αντίκεινται στη βασική λογιστική αρχή της "αυτοτέλειας των χρήσεων", γιατί όπως έχει ήδη αναπτυχθεί προηγουμένως, τα αποτελέσματα των χρήσεων στις οποίες διενεργήθηκαν πρόσθετες αποσβέσεις εμφανίζονται μειωμένα κατά το ποσό των αποσβέσεων αυτών σε όφελος των αποτελεσμάτων επόμενων χρήσεων, στις οποίες λειτουργούν τα αποσβεσμένα ήδη στοιχεία και για τα οποία, λόγω του ότι είναι αποσβεσμένα, δεν υπολογίζονται πια τακτικές αποσβέσεις.

Ο προσδιορισμός εσφαλμένων αποτελεσμάτων στις επιμέρους χρήσεις λόγω των πρόσθετων αποσβέσεων έχει σαν παρατέρω συνέπεια ότι παραβιάζονται οι διατάξεις περί διαθέσεως (διανομής και αποθεματοποιήσεως) των κερδών. Έτσι στις χρήσεις που διενεργούνται πρόσθετες αποσβέσεις:

- Το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται μικρότερο.
- Το μέρισμα των μετόχων υπολογίζεται μικρότερο, στην περίπτωση που το 35% των κερδών, μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό, δίνει ποσό μεγαλύτερο του 6% επί του καταβλημένου κεφαλαίου.
- Θίγονται τα συμφέροντα των δικαιούχων επί του υπολοίπου των κερδών (μελών Δ.Σ, κατόχων ιδρυτικών τίτλων, κατόχων κερδοφόρων ομολογιών, του προσωπικού της εταιρείας, κ.λ.π.) κ.λ.π.

Τα παραπάνω διανεμόμενα επί ελάχιστο ποσά διανέμονται σε επόμενες χρήσεις, όταν λόγω μη υπολογισμού αποσβέσεων επί των λογιστικά αποσβεσμένων στοιχείων, τα κέρδη εμφανίζονται αυξημένα. Δηλαδή και στις επόμενες χρήσεις επαναλαμβάνονται, με αντίστροφη φορά, οι παραπάνω παραβάσεις.

5. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΥΞΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Οι πρόσθετες αποσβέσεις, που υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων, περιορίζουν τα διανεμόμενα κέρδη της χρήσεως στην οποία διενεργούνται και κατά συνέπεια μειώνουν και το φόρο εισοδήματος της επιχείρησης.

Τέλος, στην περίπτωση που τα βιβλία της επιχείρησης κριθούν ανειλικρινή και ο προσδιορισμός των καθαρών κερδών της χρήσης γίνεται εξωλογιστικά, οι πρόσθετες αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέσα στην αυτή διαχειριστική χρήση, λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση του κατάλληλου συντελεστή καθαρού κέρδους, με τον οποίο και θα φορολογηθεί η επιχείρηση. Δηλαδή οι πρόσθετες αποσβέσεις μειώνουν τα εξωλογιστικώς προσδιοριζόμενα κέρδη της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

A. ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Τελειώνοντας την ανάλυση των τεσσάρων βασικών κινήτρων, πρέπει να αναφέρουμε, ότι όποιος θέλει να επενδύσει τα κεφάλαια του σε επιχείρηση, μπορεί να χρησιμοποιήσει διαζευκτικά δύο ή τρία κίνητρα. Ξεκινώντας από τον κανόνα του Ν.1892/90, ότι όποιος υπαχθεί στο καθεστός των αφορολόγητων εκπτώσεων δεν έχει το δικαίωμα να πάρει κρατική επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου, έχουμε δύο ομάδες οι οποίες περιλαμβάνουν συνδιασμό κινήτρων.

ΟΜΑΔΑ Α Επιχορήγηση, Επιδότηση επιτοκίου, Αυξημένες αποσβέσεις.

ΟΜΑΔΑ Β Αφορολόγητες εκπτώσεις και Αυξημένες Αποσβέσεις.

Ομάδα Β: μια επιχείρηση που έχει υπαχθεί στο καθεστός των αφορολόγητων εκπτώσεων μπορεί να διενεργήσει αυξημένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις σε αυτή την ομάδα υπολογίζονται στο ολικό κόστος της επένδυσης.

Ομάδα Α: μια επιχείρηση που έχει επιχορηγηθεί από το κράτος, δικαιούται να επιδοτηθεί το επιτόκιο για το δάνειο που έχει πάρει με στόχο να πραγματοποιήσει την επένδυση καθώς και να διενεργήσει αυξημένες αποσβέσεις. Για την ομάδα Α ακολουθεί παράδειγμα με την λογιστική αντιμετώπιση κατά μια διαχειριστική χρήση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

✓ Α.Ε πραγματοποιεί παραγωγική επένδυση στην περιοχή Α την 1/6/91. Αγοράζει μηχάνημα με στόχο να παράγει προϊόντα υψηλής τεχνολογίας. Το κόστος επένδυσης φτάνει 50.000.000 δρχ. Η Α.Ε παίρνει δάνειο από την Ε.Τ.Ε 10.000.000 δρχ. Βάση του Ν.1892/90 έχουμε:

ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ : 50.000.000x40%	20.000.000
ΔΑΝΕΙΟ ΑΠΟ Ε.Τ.Ε:	10.000.000
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ: 50.000.000x40%	<u>20.000.000</u>
	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u> <u>50.000.000</u>

Κατά την αγορά μηχανήματος θα γίνει η εγγραφή:

12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-TEXN/ΚΟΣ ΕΞΟΠ	50.000.000
12.00	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	
12.00.00	<u>ΜΗΧΑΝΗΜΑ Α (Ν.1892/90)</u>	
	ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	

ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	50.000.000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
	ΑΓΟΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΤΙΜ. N...	

Κατά την εκταμίευση της επιχορήγησης θα γίνει η ακόλουθη εγγραφή:

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	20.000.000
38.00	ΤΑΜΕΙΟ	
38.00.00	<u>ΜΕΤΡΗΤΑ</u>	
41	ΑΠΟΘ/ΚΑ ΔΙΑΦ. ΑΝ/ΓΗΣ	20.000.000
41.10	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.10.00	<u>ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ Ν.1892/90</u>	
	ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	

Το κράτος επιδοτεί το επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανείου.

Υπολογισμός επιδότησης

Βάση του πίνακα I σελ. 32 ο τόκος είναι 1.125.000 δρχ. Το ποσοστό επιδότησης επιτοκίου είναι 40%. Άρα η επιδότηση επιτοκίου θα είναι $1.125.000 \times 40\% = 450.000$

Η λογιστική εγγραφή είναι η ακόλουθη.

45	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠ/ΣΕΙΣ	450.000
45.10	ΤΡΑΠΕΖΕΣ-ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΜΑ- ΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	
45.10.00	<u>ΔΑΝΕΙΟ ΑΠΟ ΕΤΕ Ν...</u>	
16	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙ/ΣΕΙΣ Κ' ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣ.	450.000
16.18	ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤΑ- ΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	
16.18.00	<u>ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΟΥ Ν....</u>	
	ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΤΙΣΗΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	

Στις 31/12/91 διενεργούνται οι αποσβέσεις. Για το λόγο ότι η Α.Ε έχει τρεις βάρδιες δικαιούται να ενεργήσει πρόσθετες αποσβέσεις (40%). Υπολογισμός των αποσβέσεων.

Τακτικές αποσβέσεις	50.000.000χ20%χ7/12=5.833.333
Πρόσθετες αποσβέσεις	5.833.333χ20%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	<u>=1.166.667</u>
	<u>7.500.000</u>

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΦΗ

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ	
	ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	5.833.333
66.02	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
66.02.00	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΗΧ. N.1892/90</u>	
85	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗ ΕΝΣ/ΝΕΣ	
	ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.666.667
85.02	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
85.02.00	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΗΧ. N1892/90</u>	
12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝ.ΕΞΟΠ.	7.500.000
12.99	ΑΠΟΣ/ΝΑ ΜΗΧΑΝ/ΤΑ	
12.99.00	<u>ΑΠΟΣ/ΝΟ ΜΗΧ. N.1892/90</u>	

Βάση του συνολικού ποσού των τακτικών και πρόσθετων αποσβέσεων υπολογίζεται και το ποσό της επιχορήγησης το οποίο χαρακτηρίζεται σαν έκτακτο έσοδο.

Η λογιστική εγγραφή είναι η ακόλουθη:

41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦ.ΑΝ/ΓΗΣ	4.800.000
41.10	ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠ/ΣΕΩΝ	
41.10.00	<u>ΕΠΙΧΟΡΗΣΗ N.1892/90</u>	
81	ΕΚΤΑΚΤΑ Κ'ΑΝΟΡΓΑΝΑ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	4.800.000
81.01	ΕΚΤΑΚΤΑ Κ'ΑΝΟΡ. ΕΣΟΔΑ	
81.01.05	<u>ΑΝΑΛΟΓΟΥΣΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗ-ΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑ-ΓΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ</u>	

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΒΑΣΗ N.1892/90

B. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ως προς την λογιστική αντιμετώπιση των παραγωγικών επενδύσεων υπάρχουν πολλά προβλήματα. Τόσα στο συνδιασμό κινήτρων της ομάδας Α όσο και στο συνδυασμό κινήτρων της ομάδας Β, παρατηρούνται προβλήματα ως προς την λογιστική αντιμετώπιση που συνήθως έχουν να κάνουν με την κρατική επιχορήγηση και την αφορολόγητη έκπτωση. Τα προβλήματα αυτά αναφορικά είναι:

- 1) Υπολογισμός αποσβέσεων των παγίων: Ποια η αξία κτήσης πάνω στην οποία θα υπολογιστούν οι αποσβέσεις;
- 2) Πως εμφανίζονται τα πάγια στον Ισολογισμό και στην Απογραφή.
- 3) Η λογιστική παρακολούθηση των αφορολόγητων έκπτωσεων. Καθώς και η διενέργεια αφορολόγητων έκπτωσεων μέσα από τις λογιστικές διαφορές.

1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ

Το πρόβλημα το οποίο υπάρχει εδώ εντωπίζεται στην αξία κτήσεως του παγίου πάνω στην οποία θα υπολογιστούν οι τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις. Ο νόμος αναφέρει ρητά ότι οι αποσβέσεις (τακτικές και πρόσθετες) υπολογίζονται στην αξία κτήσεως του παγίου μείον το ποσό της κρατικής επιχορήγησης. Έτσι βάση αυτής της διάταξης θα έχουμε:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Πάγιο: Α.Κ= 40.000.000

Επιχορήγηση 40% = 16.000.000. Μετά την διενέργεια όλων των αποσβέσεων το πάγιο θα είχε την ακόλουθη εικόνα:

ΠΑΓΙΟ	
40.000.000	24.000.000

Δηλαδή θα εμφάνιζε υποληματική αξία 16.000.000 δρχ. ενώ το λογιστικό σχέδιο λέει μόνο 1 δρχ.

Βάση αυτών των στοιχείων διαπιστώνουμε ότι η διάταξη αυτή έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές λογιστικής.

Όμως μετά από το πρόβλημα που παρουσιάστηκε αποφασίστηκε ότι κάθε επιχείρηση θα μπορεί να διαλέξει μια από τις παρακάτω λύσεις:

- Υπολογισμός των αποσβέσεων επί της αξίας κτήσης.
- Υπολογισμός των αποσβέσεων επί της αξίας κτήσης μείον το ποσό της κρατικής επιχορήγησης.

2. ΠΩΣ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΓΙΑ ΤΟΥ Ν.1892/90 ΣΤΗΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Βάση των διατάξεων του Ν.1892/90 τα πάγια που επιχορηγούνται ή αποκτούνται με διενέργεια αφορολόγητων εκπτώσεων, δηλώνονται ξεχωριστά από υπόλοιπα πάγια της επιχείρησης τόσο στην Απογραφή όσο και στον Ισολογισμό. Αυτό διμοσίευσε παλαιότερα.

Βάση της απόφασης του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής τα πάγια δεν μπορούν να διασπαστούν. Αυτό έγινε για να προσαρμοστεί η αντιμετώπιση των παγίων, βάση των διατάξεων του Γ.Δ.Σ και της 4ης οδηγίας της Ε.Ο.Κ.

Συνεπώς οι πάγιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται με τη χρησιμοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών ή με κρατική επιχορήγηση πρέπει να καταχωρούνται σε ιδιαίτερους τριτοβάθμιους και τεταρτοβάθμιους λογαριασμούς που ανοίγονται κάτω από τους υποχρεωτικούς πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους λογαριασμούς της ομάδας 1.

Λογιστική Απεικόνιση των παγίων στην Απογραφή

11. ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ
11.00 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
11.00.01 ΚΤΙΡΙΟ "Α"
11.00.02 ΚΤΙΡΙΟ "Β" Ν.1892/90

3. Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Το πρώτο πρόβλημα το οποίο παρατηρούμε, είναι η ασάφεια που παρέχουν οι λογιστικές εγγραφές που γίνονται κατά την απόκτηση παγίου με αφορολόγητες εκπτώσεις. Η λογιστική εγγραφή που γίνεται σε αυτή την περίπτωση είναι γνωστή:

88.99 ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ
41.08 ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘ/ΚΟ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΣΗ Ν.1892/90

XXX.XXX

XXX.XXX

Όπως γνωρίζουμε η αφορολόγητη έκπτωση διενεργήται επί των κερδών της χρήσης. Υπάρχει όμως περίπτωση για πολλά έτη να μην μπορεί η επιχείρηση να διενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις και αυτό γιατί μπορεί να παρουσιάζει ζημιές ή πολύ μικρά κέρδη. Υπάρχει όμως και η άλλη περίπτωση. Η επιχείρηση να έχει κάνει παραπάνω από μία παραγωγικές επενδύσεις και σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα ή τέλος να υπόκειται η μία παραγωγική στον Ν.1262/82 και η άλλη στον Ν.1892/90.

Βάση όλων των παραπάνω περιπτώσεων δημιουργήται το εξής πρόβλημα. Η επιχείρηση για της παραπάνω περιπτώσεις μπορεί να διενεργήσει λάθος αφορολόγητες εκπτώσεις που σε τελική ανάλυση θα την οδηγήσουν σε φορολόγια του αφορολόγητου αποθεματικού ή της διαφοράς του.

Για να μπορέσει η επιχείρηση να δει καλύτερα την εικόνα των αφορολόγητων αποθ/τικών προτείνουμε την παρακάτω λύση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μια επιχείρηση κάνει παραγωγική επένδυση (Κτίριο Α) Ν.1892/90 και αξίας 10.000.000 δρχ. της παρέχεται το δικαίωμα να δημιουργήσει αφορολόγητο αποθεματικό συνολικού ύψους 4.000.000 δρχ.

✓ Προτείνουμε λοιπόν κατά το δικαίωμα που δημιουργήται με την απόκτηση του παγίου για δημιουργία αφορολόγητου αποθεματικού, να παρακολουθείται με λογαριασμούς τάξεως.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

04	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙ- ΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	4.000.000
04.00	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ Ν.1892/90	
04.00.00	<u>ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ</u> <u>Ν.1892/90 ΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟ Α</u>	
08	ΔΙΑΦ. ΛΟΓ. ΠΛΗΡΟΦΟ- ΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	4.000.000
08.00	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΗΜ/ΓΙΑΣ ΑΦΟΡ.ΑΠΟΘ. Ν.1892/90	
08.00.00	<u>ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘ/ΚΟ</u> <u>Ν.1892/90 ΓΙΑ ΚΤΙΡ.Α</u>	
	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ Ν1892/90	

Στις 31/12 υποθέτουμε ότι η επιχείρηση δημιουργησε αφορολόγητη έκπτωση ύψους 1.000.000 δρχ. από τα κέρδη χρήσης. Σε αυτήν την περίπτωση θα κάνουμε την γνωστή λογιστική εγγραφή για την δημιουργία του αφορολόγητου αποθεματικού, καθώς και αντιλογισμό της παραπάνω εγγραφής με αξία 1.000.000 δρχ.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

88.99	ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	1.000.000
41.08	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘ/ΚΟ	1.000.000
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠΟΘ/ΚΟΥ		
ΒΑΣΗ N.1892/90		
08	ΔΙΑΦ. ΛΟΓ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	
	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	1.000.000
08.00	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΦΟ-	
	ΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠ/ΚΟΥ N.1892/90	
08.00.00	<u>ΑΦΟΡ. ΑΠΟΘ. N.1892/90</u>	
	<u>ΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟ Α</u>	
04	ΔΙΑΦ.ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙ-	
	ΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	1.000.000
04.00	ΑΦΟΡ.ΑΠΟΘ. N.1892/90	
04.00.00	<u>ΑΦΟΡ/ΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ</u>	
	<u>N.1892/90 ΓΙΑ ΚΤΙΡ. Α</u>	

Το δεύτερο πρόβλημα το οποίο παρατηρείται, είναι ως προς την προέλευση του αφορολόγητου αποθεματικού. Αν δηλαδή μπορούμε να δημιουργίσουμε αφορολόγητο αποθεματικό και από τις λογιστικές εγγραφές.

Τόσο ο N.1262/82 όσο και ο ισχύον νόμος αναφέρουν ρητά ότι η αφορολόγητη έκπτωση διενεργείται μόνο από τα κέρδη της επιχείρησης. Όπως θα διαπιστώσουμε παρακάτω μέσα από τις λογιστικές διαφορές μπορεί η επιχείρηση να διενεργίσει αφορολόγητες εκπτώσεις.

Θα αναφέρουμε μόνο μια περίπτωση η οποία βασίζεται σε ένα λογαριασμό.

Ο 41.07 "Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περουσιακών στοιχείων" βάση των αποφάσεων και των διατάξεων που ισχύουν μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους ή να προωθηθεί για κάλυψη ζημιάς.

Ας υποθέσουμε ότι ο 41.07 έχει πιστωτικό υπόλοιπο 10.000.000 δρχ. και το δικαίωμα για δημιουργία αφορολόγητου αποθεματικού ύψους 40.000.000 δρχ. Η επιχείρηση μπορεί βάση των διατάξεων να μεταφέρει

τον 41.07 στον 88.07 "Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση".

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

41.07	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟ- ΓΗ ΑΞΙΑΣ ΛΟΙΠΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙ- ΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	10.000.000
88.07	ΛΟΓ.ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	10.000.000

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ

'Όπως γνωρίζουμε από την Λογιστική των Ανωνήμων Εταιρειών ο 88.07 μεταφέρεται σε πίστωση του 88.99 "Κέρδη προς διάθεση".

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

88.07	ΛΟΓ. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	10.000.000
88.99	ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	10.000.000

'Όπως γνωρίζουμε από το νόμο η αφορολόγητη έκπτωση γίνεται από τον 88.99 .

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

88.99	ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	10.000.000
41.08	ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘ/ΚΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠΟΘ/ΚΟΥ	10.000.000

Ουσιαστικά λοιπόν έχουμε μια μεταφορά του 41.07 στον 41.08 .

Οι απόψεις των Ορκωτών Λογιστών καθώς και πολλών συγγραφέων λογιστικών και φορολογικών βιβλίων, στις περισσότερες περιπτώσεις διαφωνούν με αποτέλεσμα να μην δίνεται λύση στα παραπάνω προβλήματα. Ουσιαστικά το Υπουργείο Οικονομικών πρέπει να φροντίσει γι' αυτά τα προβλήματα που παρατηρούνται. Με διατάξεις του πρέπει να τα εναρμονίσει με τις Αρχές της Λογιστικής και με την 4η Οδηγία της Ε.Ο.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ
ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΤΡΑ Ν.1892/90

Α. ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Πριν αναφερθούμε στο κίνητρο θα πρέπει να δώσουμε μια ερμηνεία για το τι σημαίνει χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού. Η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού είναι η σύμβαση, στην οποία η εταιρεία υποχρεούται να παραχωρεί έναντι μισθώματος τη χρήση κινητού πράγματος στην επιχείρηση, παρέχοντας συγχρόνως το δικαίωμα στην επιχείρηση να το αγοράσει ή να ανανεώσει την μίσθωση.

Επιχειρήσεις α) που σαν στόχο έχουν να εισάγουν την αυτοματοποίηση στην παραγωγική διαδικασία β) εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής και μεταλλευτικής έρευνας γ) επιχειρήσεις που σαν στόχο έχουν την ανάπτυξη τεχνολογικού κ.α., υπογράφουν χρηματοδοτική μίσθωση για την απόκτηση του απαραίτητου τεχνολογικού εξοπλισμού τους και αυτό βάση του νόμου θεωρείται παραγωγική επένδυση, σε περίπτωση που:

α) Η διάρκεια της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης να είναι πάνω από δέκα χρόνια.

β) Μετά την λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

Αν η επιχείρηση τηρεί αυτούς τους όρους τότε θεωρείται η μίσθωση παραγωγικής επένδυσης και υπάγεται στο καθεστός των αφορολόγητων εκπτώσεων, δηλαδή της δίνεται το δικαίωμα να διενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις με τα παρακάτω ποσοστά κατά περιοχή:

ΠΕΡΙΟΧΗ	A	30%	,	40%
ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ		40%	,	50%

Ο υπολογισμός των αφορολόγητων εκπτώσεων γίνεται επί των καθαρών κερδών αφού αφαιρεθεί το τακτικό αποθεματικό και τα διαμενόμενα κέρδη.

Η λογιστική παρακολούθηση είναι ίδια με αυτή που έχει αναφερθεί στις αφορολόγητες εκπτώσεις (Λογαριασμός 41.08)

Αν η επιχείρηση τώρα δεν τηρήσει είναι από τους δύο όρους που αναφέρθηκαν, τότε η αφορολόγητη έκπτωση φορολογείται κατά την αυτή χρήση. Ακόμα φορολογείται, αν πριν από την πάροδο δέκα ετών διανέμει το αποθεματικό ή επιστρέψει το αποθεματικό κάνοντας μείωση του μετοχικού ή εταιρικού της κεφαλαίου. Η τελευταία διατάξη δεν ισχύει όταν:

α) μία Α.Ε διαλύεται και ιδρύεται μια νέα Α.Ε

β) προκειμένου για άλλες προσωπικές εταιρείες που διαλύονται να ιδρυθούν Α.Ε ή Ε.Π.Ε.

Τέλος, πρέπει να αναφέρουμε ότι τα παραπάνω ποσοστά αυξάνονται κατά 5% σε περίπτωση που η επιχείρηση εισαχθεί για πρώτη φορά στο χρηματιστήριο.

Β. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ποιές θεωρούνται παραγωγικές επενδύσεις στις εμπορικές επιχειρήσεις

Παραγωγικές επενδύσεις στις εμπορικές επιχειρήσεις θεωρούνται:

α) Η κατασκευή και επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν, ως επαγγελματική στέγη, εκθεσιακοί χώροι, αποθεματικοί χώροι κ.λ.π.

β) Η αγορά καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού για την συσκευασία, διαλογή και αποθήκευση των προϊόντων.

γ) Η αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και λοιπών συστημάτων μηχανογάνωσης.

Ποιές επιχειρήσεις υπάγονται στο νόμο

Επιχειρήσεις που απασχολούνται κυρίως με την αγορά και πώληση εμπορευμάτων και τηρούν βιβλία Β και Γ κατηγορίας, μπορούν να υπαχθούν στο καθεστός των φορολογικών κινήτρων των εμπορικών επιχειρήσεων.

Τα κίνητρα των εμπορικών επιχειρήσεων

Οι εμπορικές επιχειρήσεις για τις παραπάνω παραγωγικές επενδύσεις δικαιούνται βάση του νόμου, να σχηματίσουν αφορολόγητο αποθεματικό. Η αξία της επένδυσης θα πρέπει να είναι τουλάχιστον διπλάσια από το ποσό του αφορολόγητου αποθεματικού. Για τον σχηματισμό της αφορολόγητης έκπτωσης, η εμπορική επιχείρηση απαλλάσσεται κατά 25% από το σύνολο των αδιανέμητων κερδών και σε περίπτωση που η επιχείρηση εισαχθεί για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο το ποσοστό διαμορφώνεται στο 35%.

Αν τώρα η επιχείρηση δεν πραγματοποιήσει επενδύσεις διπλάσιας αξίας από το ποσό του σχηματισθέντος αφορολόγητου αποθεματικού, τότε τα καθαρά κέρδη κατά την αυτή χρήση αυξάνονται, με το μέρος του αποθεματικού που αναλογεί στη μη πραγματοποιηθήσα επένδυση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μια εμπορική επιχείρηση έχει σχηματίσει αφορολόγητο αξίας

1.000.000 δρχ. και η παραγωγική επένδυση έχει ολικό κόστος 1.800.000 δρχ. Εδώ η αναλογία έπρεπε να είναι 900.000 δρχ. αποθεματικό και 900.000 δρχ. μετρητά. Οι 100.000 δρχ. λοιπόν του αφορολόγητου αποθεματικού αυξάνουν τα κέρδη της εμπορικής επιχείρησης. Τονίζουμε ότι το ποσό αυτό φορολογείται με προαύξηση 60%.

Υπάρχουν και άλλοι όροι που πρέπει να τηρηθούν ώστε να υη φορολογηθεί η αφορολόγητη έκπτωση. Αυτά είναι:

α) Κατά τον πρώτο χρόνο οι επιχειρήσεις πρέπει να δαπανήσουν από δικά τους ή δανειακά κεφάλαια για την πραγματοποίηση της επένδυσης, του λάχιστον το διπλάσιο από το 1/3 της αξίας του σχηματισθέντος αφορολόγητου αποθεματικού. Σε περίπτωση που δεν τηρηθεί αυτή η διάταξη, φορολογείται το αφορολόγητο αποθεματικό με τις προαυξήσεις που προβλέπονται, γιατί η δήλωση η οποία θα γίνει, θεωρείται εκπρόθεσμη.

β) Σε περίπτωση πώλησης των επενδυτικών αγαθών μετά την παρέλευση τριετίας από τον σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού και εντός τριών ετών από τη λήξη του χρόνου αυτού, το ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης φορολογείται αφού προστεθεί στα καθαρά κέρδη της χρήσης που έγινε η πώληση. Η προαύξηση στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι 100%. Σε περίπτωση όμως που τα επενδυτικά αγαθά αντικατασταθούν μέσα σε έξι μήνες από την πώλησή τους, τότε η τελευταία διάταξη δεν ισχύει.

γ) Σε περίπτωση που τα βιβλία της εμπορικής επιχείρησης χαρακτηριστούν ανεπαρκή ή ανακριβή, τότε το ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης που έχει σχηματιστεί ως αφορολόγητο αποθεματικό φορολογείται.

Γ. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Επιδότηση ΟΑΕΔ

Όπως έχουμε αναφέρει ο σκοπός των αναπτυξιακών νόμων δεν είναι μόνο οικονομικός, αλλά βρίσκεται σ'ένα ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο. Εκτός από τα οικονομικά κίνητρα στα οποία αναφερθήκαμε υπάρχει και ένα κοινωνικό κίνητρο. Αυτό το κίνητρο πηγάζει από τον ΟΑΕΔ. Έχει διπλό στόχο: α) Την καταπολέμηση της ανεργίας και β) Να καταρτίσει τεχνικά μαθητές των σχολών ΟΑΕΔ μέσα από την πρακτική εξάσκηση.

Έτσι βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις που προσφέρουνται για την πρακτική εξάσκηση μαθητών που παρακολουθούν προγράμματα τεχνικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, επιδοτούνται από τον ΟΑΕΔ με ποσό μέχρι 50% του ημερομισθίου του ανιδείκευτου εργάτη.

Καταπολέμηση της ανεργίας μέσω των ΟΤΑ

Ένα δεύτερο κίνητρο για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι τα διάφορα προγράμματα του ΟΑΕΔ σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας.

Έτσι σε όσες περιοχές εμφανίζεται έντονο το πρόβλημα της ανεργίας, ο ΟΑΕΔ διαθέτει από τα κεφάλαιά του διάφορα ποσά και σε συνεργασία με τον ΟΤΑ, προσλαμβάνει άνεργους για την εκτέλεση κοινωφελών έργων. Σ' αυτές τις διαδικασίες μπορεί να μην λαμβάνει μέρος ο ΟΤΑ αλλά η ΕΥΔΑΠ ή άλλος Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας.

Αλλοδαπές τεχνικές επιχειρήσεις

Όπως γνωρίζουμε οι αλλοδαπές τεχνικές επιχειρήσεις δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Μια από αυτές τις προϋποθέσεις η οποία ισχύει με τον Ν. 1892/90 είναι η εξής: το προσωπικό των παραπάνω επιχειρήσεων να αποτελείται κατά 4/5 του συνόλου και τα 3/5 κατά κατηγορία προσωπικού από Έλληνες υπήκοους.

Όπως είδαμε η αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της ανεργίας βρίσκει λύσεις μέσα από τις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου.

Δ. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΕΣΩ

ΞΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο νομοθέτης θέλοντας να εισάγει στη χώρα την προηγμένη τεχνολογία καθώς και τα ξένα κεφάλαια, παρέχει ένα κίνητρο προς τις αλλοδαπές τεχνικές επιχειρήσεις. Το κίνητρο αυτό έχει σχέση με την φορολογία εισοδήματος.

Έτσι απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος όλες οι τεχνικές επιχειρήσεις που είναι εγκαταστημένες ή εγκαθίστανται στη χώρα αφού τηρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Το προσωπικό τους να αποτελείται κατά τα 4/5 τουλάχιστον του συνόλου και τα 3/5 τουλάχιστον κατά κατηγορία από Έλληνες υπήκοους.

β) Να καταθέσουν υπέρ του Δημοσίου εγγυητική επιστολή τραπέζης ύψους 50.000 \$ Η.Π.Α. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου ή της εγκριτικής απόφασης το ποσό των 50.000 \$ πηγαίνει στο Δημόσιο.

Ε. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΕ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Ν.Π.Ι.Ι, Σωματεία, Συνεταιρισμοί, Α.Ε και άλλα Νομικά Πρόσωπα με κοινωφελείς σκοπούς, η δραστηριότητα των οποίων συνδέεται με οικονομική πολιτική του κράτους και με το δημόσιο συμφέρον, έτσι ώστε να συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας επιχορηγούνται. Οι επιχορηγήσεις αυτές θεωρούνται Δημόσιες Επενδύσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΧΡ. ΤΟΤΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΗΣ 90
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΝΟΜΟΙ (ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΟΕΕ)
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΙΙ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΛΟΓΙΣΤΕΣ

